

Univerzita Palackého v Olomouci

Přírodovědecká fakulta

Katedra geografie

Jakub Fibich

**Geografická charakteristika mikroregionu Rozvodí jako
podklad pro novou rozvojovou strategii**

Bakalářská práce

Vedoucí práce: doc. RNDr. Václav TOUŠEK CSc.

Olomouc 2015

Bibliografický záznam

- Autor (osobní číslo):** Jakub Fibich (R110382)
- Studijní obor:** Regionální geografie
- Název práce:** Geografická charakteristika mikroregionu Rozvodí jako podklad pro novou rozvojovou strategii
- Title of thesis:** Geographic characteristic of microregion Watershed as the basic for a new development strategy
- Vedoucí práce:** doc. RNDr. Václav TOUŠEK CSc.
- Rozsah práce:** 46 stran, 12 vázaných příloh
- Abstrakt:** Záměrem této bakalářské práce je provedení základní geografické charakteristiky mikroregionu Rozvodí a jeho obcí. Hlavní část práce tvoří vývoj a struktura obyvatelstva a ekonomická charakteristika dané oblasti. Dále práce obsahuje i charakteristiku přírodních poměrů a hodnocení strategie rozvoje regionu zpracované v roce 2006.
- Klíčová slova:** mikroregionu Rozvodí, geografická charakteristika, vývoj obyvatelstva, ekonomická charakteristika, přírodní poměry
- Abstract:** The aim of this thesis is to implement basic geographic characteristic of the microregion Watershed and its communities. The main part consists of the development and structure of the population and economic characteristic of the area. The work also includes the characteristics of natural conditions and evaluation of the development strategy of the region prepared in 2006.
- Key words:** microregion Watershed, geographic characteristic, population trends, economical characteristic, natural conditions

Čestné prohlášení:

Prohlašuji, že zadanou bakalářskou práci jsem řešil sám, a že jsem uvedl veškeré zdroje, ze kterých jsem čerpal informace pro zhotovení této práce.

V Olomouci 21. dubna 2015

Rád bych poděkoval doc. RNDr. Václavu Touškovi CSc. za vedení, užitečné rady a ochotu pomoci při zhotovení této práce. Dále bych chtěl poděkovat panu předsedovi mikroregionu Zdeňkovi Lévovi za poskytnutí informací a vstřícnost při diskutování staré rozvojové strategie. Tereze Mocňákové za překlad textů do anglického jazyka a v neposlední řadě bych chtěl poděkovat rodině a přátelům za jejich pomoc a podporu při studiu i samostatném zhotovení práce.

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
Přírodovědecká fakulta
Akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jakub FIBICH**
Osobní číslo: **R110382**
Studijní program: **B1301 Geografie**
Studijní obor: **Regionální geografie**
Název tématu: **Geografická charakteristika mikroregionu Rozvodí jako podklad pro novou rozvojovou strategii**
Zadávací katedra: **Katedra geografie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Geografická charakteristika by měla obsahovat:

- 1) Obce regionu a administrativní reformy
- 2) Přírodní poměry mikroregionu
- 3) Obyvatelstvo mikroregionu: vývoj a struktura
 - 3.1) Dlouhodobý vývoj
 - 3.2) Vývoj po roce 1989 - přirozená měna, migrace
 - 3.3) struktura s důrazem na strukturu věkovou a vzdělanostní
- 4) Ekonomika mikroregionu: realizace dotazníkového šetření
- 5) Vyhodnocení rozvojové strategie mikroregionu z období 2006 - 2013

Rozsah grafických prací: **Podle potřeb zadání**

Rozsah pracovní zprávy: **5 000 - 8 000 slov**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

Šafář, J. a kol. (2003) Olomoucko: In: Mackovčín, P. a Sedláček, M.(eds):
Chráněná území ČR, Svazek VI. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
a Ekocentrum Brno, Praha, 456 s.

Hrnčiarová, T. - Mackovčín, P. - Zvara, I. et al. Atlas krajiny České Republiky.
Praha: Ministerstvo životního prostředí ČR, Průhonice: Výzkumný ústav Silva
Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v. v. i., 2009, 322 p. ISBN
978-80-85116-59-5

Bartoš, J. (1978), Historický místopis Moravy a Slezska v letech 1848 - 1960.
Okresy Přeov, Hranice a Kroměříž. Profil, Ostrava, 287 s.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Historický Lexikon obcí České republiky 1869 -
2005 [online]. 2007, 12. 3. 2007 [cit. 2013-06-11]. Dostupné z: www.czso.cz

Pavlík, Z., Kučera, M. a kol. (2002) Populační vývoj České republiky 1990 -
2002. UK Praha, 98 s.

Pavlík, Z. a kol. (2007) Populační vývoj České republiky 2001 - 2006. UK
Praha, 112 s.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. RNDr. Václav Toušek, CSc.**

Katedra geografie

Datum zadání bakalářské práce: **25. června 2013**

Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2014**

L.S.

prof. RNDr. Juraj Ševčík, Ph.D.
děkan

doc. RNDr. Zdeněk Szczyrba, Ph.D.
vedoucí katedry

V Olomouci dne 25. června 2013

Obsah

ÚVOD	9
1. OBCE MIKROREGIONU V LITERATUŘE.....	11
2. CHARAKTERISTIKA OBCÍ MIKROREGIONU ROZVODÍ.....	13
2.1. Bělotín.....	13
2.2. Jindřichov.....	13
2.3. Olšovec.....	14
2.4. Partutovice.....	14
2.5. Polom.....	15
2.6. Potštát.....	15
2.7. Střítež nad Ludinou.....	16
3. PŘÍRODNÍ POMĚRY	17
3.1. Geomorfologické členění oblasti.....	17
3.2. Půdy.....	17
3.3. Vodstvo.....	18
3.4. Flora a fauna.....	18
3.5. Klima.....	19
4. OBYVATELSTVO MIKROREGIONU: VÝVOJ A STRUKTURA	20
4.1. Dlouhodobý vývoj obyvatelstva	20
4.2. Vývoj obyvatelstva po roce 1989	24
4.2.1. Porodnost.....	24
4.2.2. Úmrtnost	25
4.2.3. Přirozený přírůstek.....	26
4.2.4. Migrační saldo	27
4.3. Věková a vzdělanostní struktura obyvatelstva.....	28
4.3.1. Věková struktura obyvatelstva mikroregionu Rozvodí	28
4.3.2. Vzdělanostní struktura obyvatelstva mikroregionu Rozvodí.....	29
5. TRANSFORMACE HOSPODÁŘSTVÍ V MIKROREGIONU	31
5.1. Zemědělství v obcích	31
5.1.1. Srovnání výměry zemědělských ploch v letech 1900 a 2013	31
5.1.2. Zemědělská družstva před rokem 1989 a po roce 1989	32
5.2. Průmysl v obcích.....	32
5.2.1. Přehled firem v obcích mikroregionu	33
5.3. Vyjíždka za prací	34

5.4.	Dopravní dostupnost obcí.....	35
6.	Občanská vybavenost obcí	37
6.1.	Zdravotnické a sociální služby.....	37
6.2.	Kultura a školství	37
6.3.	Sportovní zázemí	38
6.4.	Bytová výstavba v obcích mikroregionu Rozvodí v letech 1997 – 2013	38
7.	VYHODNOCENÍ STARÉ ROZVOJOVÉ STRATEGIE.....	39
7.1.	Zpracování dokumentu.....	39
7.2.	Využití a funkčnost dokumentu.....	40
7.3.	Hodnocení činnosti mikroregionu a možný budoucí směr rozvoje	40
	ZÁVĚR.....	41
	SUMMARY	43
	ZDROJE	44
	PŘÍLOHY.....	46

ÚVOD

Území mikroregionu Rozvodí se nachází ve východní části okresu Přerov v Olomouckém kraji. Členy tohoto regionu je sedm obcí, kterými jsou Běloutín, Jindřichov, Olšovec, Partutovice, Polom, Potštát a Střítež nad Ludinou.

Z geomorfologického hlediska se tento mikroregionu nachází na hranici Českého masivu a Západních Karpat. Územím prochází významné evropské rozvodí mezi Baltským a Černým mořem z čehož se také odvíjí název tohoto mikroregionu.

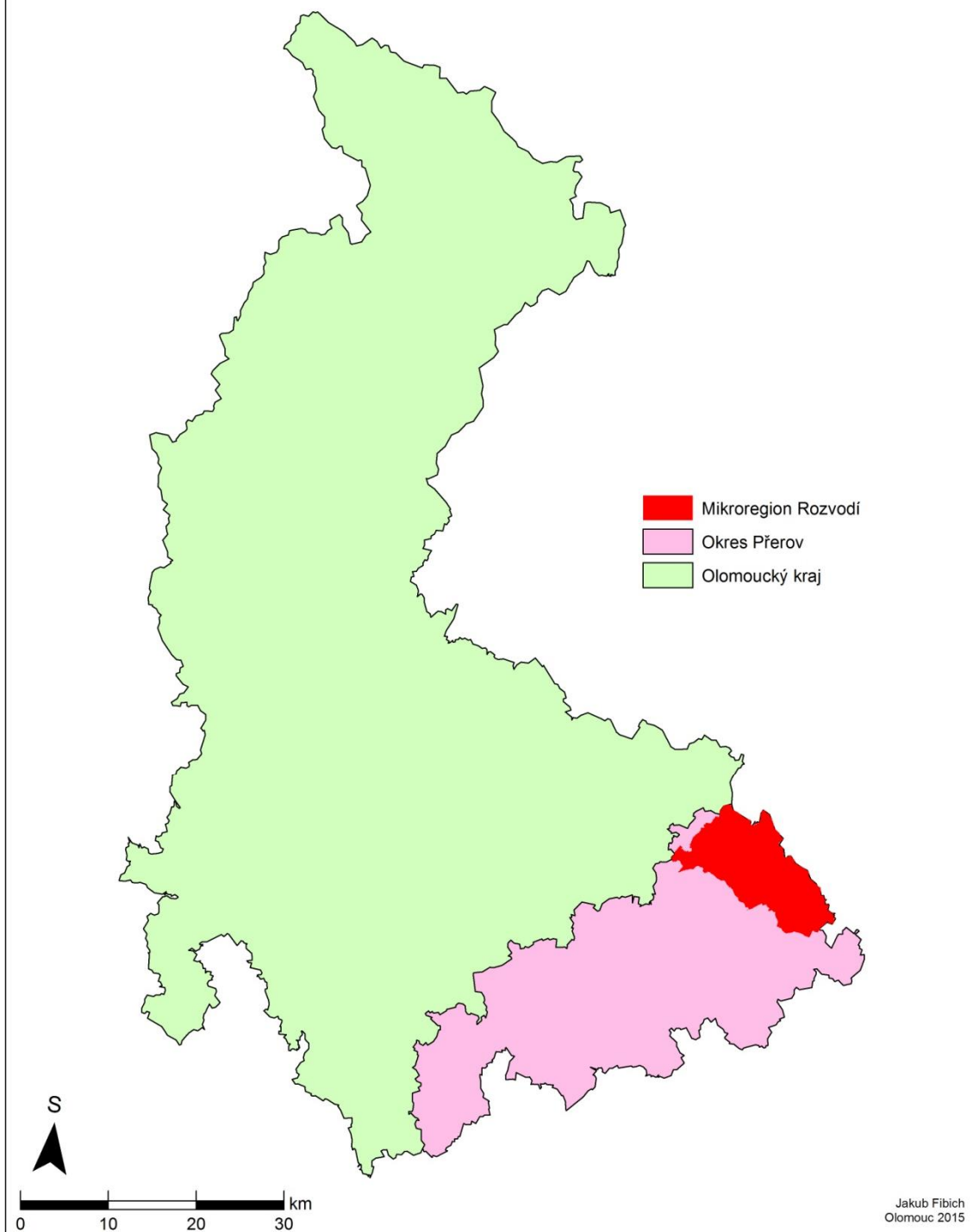
Mikroregion vznikl v roce 2001 jako svazek obcí, jehož cílem je ochrana a prosazování společných zájmů členských obcí. Jedná se o silně zemědělské území, které ovšem v posledních letech vzkvétá a to hlavně díky vybudování cyklostezek, které mají tento region oživit a přivést zde turisty a nové obyvatele.

Hlavním cílem bakalářské práce je vypracování geografické charakteristiky mikroregionu Rozvodí tak, aby mohla být využita jako podklad pro novou rozvojovou strategii a další plánovací dokumenty. Aby hlavní cíl byl naplněn, bylo potřeba zpracovat radu dílčích analýz a hodnocení, které lze považovat za dílčí cíle bakalářské práce. Konkrétně se jednalo o:

- charakteristiku přírodních poměrů regionu za pomoci mapových podkladů a přírodovědné literatury,
- analýzu dlouhodobého vývoje obyvatelstva v regionu pomocí využití výsledků z moderních sčítání lidu, které na našem území probíhají od roku 1869,
- zpracování základních demografických údajů o pohybu obyvatelstva (porodnost, úmrtnost, migrace) po roce 1989,
- vyhodnocení změn ve struktuře obyvatelstva podle pohlaví, věku a nejvyššího dokončeného vzdělání v posledním intercenzálním období 2001 - 2011,
- analýzu strukturálních změn v hospodářství mikroregionu po roce 1989,
- vyhodnocení situace na mikroregionálním trhu práce,
- zpracování stručné charakteristiky o občanské vybavenosti,
- posouzení rozvojové strategie mikroregionu pro období 2006 – 2013.

Téma „Geografická charakteristika mikroregionu Rozvodí jako podklad pro novou rozvojovou strategii“ jsem si vybral hned z několika důvodů. Prvním důvodem bylo, že toto území je mi velice blízké, jelikož celý život žiju v Běloutíně. Dalším důvodem bylo aktivně se zúčastnit již probíhajících prací na tvorbě nové strategie mikroregionu a využít tak v praxi nabyté vědomosti při studiu oboru regionální geografie.

VYMEZENÍ MIKROREGIONU ROZVODÍ V RÁMCI OLOMOUCKÉHO KRAJE

Obr. 1: Vymezení mikroregionu Rozvodí

1. OBCE MIKROREGIONU V LITERATUŘE

Doposud nebyla vydána žádná komplexní díla zabývající se mikroregionem Rozvodí. Zájmová oblast je ovšem zahrnuta v některých dílech, které se zabývají větším územím. Dále pak byly vydány publikace pro některé jednotlivé obce mikroregionu.

Z velkých komplexních děl jsem využil Historický místopis Moravy a Slezska v letech 1848 – 1960. Okresy Přerov, Hranice a Kroměříž vydán roku 1978. Autory jsou J. Bartoš, J. Schulz a M. Trapl. Z tohoto díla jsem čerpal data pro národnostní složení obyvatelstva před druhou světovou válkou a data pro využití půd na začátku 20. století.

Dále byla pro práci cenná data z Historického lexikonu obcí České republiky 1869 – 2005, 1. a 2. díl (Růžková, Škrabal a kol. 2006). Data z těchto publikací jsem využil pro analýzu vývoje obyvatelstva po roce 1869 a pro charakteristiku obcí mikroregionu.

Dalším významným dílem, ve kterém jsou informace o regionu, je Vlastivěda Moravská: II, Místopis Moravy. Čís. 20, Hranický okres, Jičínský kraj, (Bartovský, 1909). V tomto díle je souhrn geografických informací o dané oblasti a pak data počtu obyvatel za jednotlivé obce.

O Běloutíně byly vydány dvě větší publikace a to „Příroda Běloutínská: Běloutín, Nejdek, Kunčice, Lučice“, kterou vydala Blanka Růžicková. Jedná se o sborník fotografií a básní, které jsou vztahované k Běloutínu a jeho přírodním krásám. Druhou publikací je „Kusy rozpadlých cihel se změnil v knihy: (moji pamětihodnější snové): sny z let 1763 – 1834. Je to dílo, které bylo napsáno Josefem Heřmanem Agatipem Galašem, žijícím v letech 1756 – 1840. Vydáno bylo roku 2002 k příležitosti osmistého výročí první písemné zmínky o obci Běloutín.

O Partutovicích byla vydána kniha „Partutovice – 600 let obce: 1412, 1512, 1612, 1712, 1812, 1912, 2012“, napsal ji Jiří J. K. Nebeský.

Obec Potštát vydala několik publikací k významným událostem. Jedná se o sborník vydaný k příležitosti udělení znaku a vlajky parlamentem ČR a jmenuje se „Potštát, černobílý květ severovýchodu přerovského okresu“, byl napsán Miroslavem Gajdůškem a vydán roku 1996. Před tím vyšla kniha s názvem „Potštát“, která byla vydána roku 1965 Františkem Gajdicou a zachycuje tehdejší poměry a život na Potštátsku.

Nejvíce publikací se vydalo v návaznosti na obec Střítež nad Ludinou. Jedná se o díla „Žijeme ve Stříteži nad Ludinou. I, Náboženská, mládežnické a tělovýchovné aktivity v obci v letech 1890 – 2012“, rok vydání 2012 a „ Žijeme ve Stříteži nad Ludinou. II, Spolkové, kulturní a společenské aktivity v obci v letech 1890 – 2013“, rok vydání 2013. Obě tyto publikace byly napsány Josefem Mikulíkem a jedná se o souhrnné sborníky o událostech v obci Střítež nad Ludinou v daných obdobích. Další publikací je „Po stopách využívání vodní a větrné energie na Hranicku“. Toto dílo se netýká přímo jen obce ani jen mikroregionu Rozvodí, ale je spíš spojena s vybudováním cyklostezky „Po stopách vodní a větrné energie“. Tato cyklostezka prolíná celý mnou vybraný mikroregionu a výrazně ovlivnila cestovní ruch na jeho území. Publikace byla vydána roku 2005 paní Hanou Černochovou. Poslední publikací, kterou se mi podařilo dohledat je „Střítež nad Ludinou v mozaice dějin Hranicka“ napsaná Marií Mikulíkovou a vydána roku 2002. Jedná se o knihu zabývající se historií obce a jejího okolí.

Některé obce mikroregionu jsou součástí mikroregionu Hranicko, pro který už nějaké publikace vyšly. Mezi ty hlavní patří Život v obcích mikroregionu Hranicko vydaný v Hranicích v roce 2012. Kniha je průřezem života ve všech členských obcích i jejich místních částech.

Druhou knihou vydanou v tomto mikroregionu je Hranicko: atlas rozvoje mikroregionu, která byla vydána roku 2008 a autorem je V. Voženílek z UP Olomouc. Kniha je kartografické dílo fungující jako encyklopedie, jejíž hlavním informačním prvkem jsou právě mapy.

2. CHARAKTERISTIKA OBCÍ MIKROREGIONU ROZVODÍ

Všechny obce do roku 1938 byly součástí politického okresu Hranice. Po „Mnichovu“ čtyři obce (Jindřichov, Olšovec, Partutovice, Střítež nad Ludinou) patřily do protektorátu, ale 3 obce byly zabrány a staly se součástí německé říše. Bělotín a Polom byly začleněny do landrátu Nový Jičín a Potštát do landrátu Moravský Beroun. Po skončení druhé světové války se staly opět součástí okresu Hranice a po administrativní reformě v roce 1960, kdy došlo k výraznému snížení počtu okresu, přešly všechny obce do okresu Přerov. Od 1. ledna 2003 patří tyto obce do správního obvodu obce s rozšířenou působností Hranice.

2.1. Bělotín

Obec Bělotín se svými čtyřmi částmi (Bělotín, Kunčice, Lučice a Nejdek) je třetí největší obcí v okrese Přerov. Obec leží v nejužším místě Moravské brány podél Bělotínského potoka a potoka Doubravy. V dnešní době se rozkládá podél silnice Střítež nad Ludinou – Bělotín – Odry. O osídlení této oblasti již v dávné době svědčí i nálezy kamenných sekeromlatů na území, kde se dnes obec rozprostírá. Na Jelením kopci, kde v době ledové skončil svou pouť Skandinávský ledovec se dnes tyčí památním, symbolizující Evropské rozvodí mezi Baltským a Černým mořem. Historie Bělotínska sahá až k roku 1201, kdy byla zaznamenána první písemná zmínka o této obci. Listina, která potvrzuje vznik obce, byla užitá ve sporu mezi premonstráty z Hradiska u Olomouce, což byli tehdejší majitelé panství a rajhradskými Benediktiny. Obec měla velice pohnutou historii a to hlavně díky tomu, že zde ve středověku procházely obchodní stezky. Nejvýznamnější z nich byla Jantarová stezka, která vedla od Přerova směrem na Ostravu a dále do Polska. Obec společně se všemi ostatními v okolí v minulosti patřila premonstrátům. Po Bílé hoře byla obec vypálena a po té začala být silně germanizována. Po Mnichovské dohodě roku 1938 začala česká část obyvatelstva obec ve velkém opouštět a na jejich místo se stěhovali němečtí obyvatelé. Německá správa začala fungovat od 1. 1. 1939. Na konci války bylo z Bělotína odsunuto 1106 německých obyvatel.

Mezi dominanty obce patří kostel sv. Jiří v Bělotíně, který se pyšní bohatým barokním interiérem, kostel sv. Urbana a socha sv. J. Nepomuckého v Nejdku a dále též kaple sv. Fabiána a Šebestiána v Kunčicích a kaple sv. Jiří v Lučicích. Obec má docela dobře vyvinuté kulturní a sportovní zázemí a díky tomu se zde pořádá spousta kulturních akcí. Za zmínku stojí hlavně květnový den obce, červnové Pivní slavnosti, srpnový Bělotínský týden zpěvu a listopadový Valentův hudební podzim.

2.2. Jindřichov

Obec je o poznání mladší než výše zmiňovaný Bělotín a to hlavně díky tomu, že z důvodu vysoké polohy obce bylo toto území dlouho neosídleno. Katastr obce je z velmi velké části ohraničen lesy. Zástavba vznikala v údolí táhnoucím se podél horního toku Luhy. Jeho historie je ve velkém spjata s historií nedalekých Hranic, jelikož po velmi dlouhou dobu toto

území patřilo striktně pod hranické panství. První zmínka o obci jako takové byla až v roce 1499. Jednalo se vždy čistě o zemědělskou obec, která se svou výměrou řadí ke středně velkým obcím.

Dominantou obce je kostel Nanebevzetím Panny Marie z roku 1752 a fara, ve které se dnes nachází obecní úřad obce. Je zde vybudováno víceúčelové hřiště, na kterém se odehrávají volejbalové turnaje a tenisové zápasy. Dále je zde sbor dobrovolných hasičů, který toto hřiště také ve velkém využívá.

2.3. Olšovec

Obec Olšovec se nachází na úpatí Oderských vrchů. Skládá se ze dvou částí a to Olšovce a Boňkova, který je znám hlavně díky břidlicovým dolům. Počátky obce se datují do roku 1548, jeho místní část Boňkov je ovšem téměř o 150 let starší a její vznik se datuje do doby 1408. Jednalo se tenkrát o malou osadu, která vznikla hlavně za účelem těžby břidlice v dolech. Obec Boňkov byla až do roku 1953 samostatnou obcí. Obcí Olšovec protéká potom Mráznice a nachází se zde významná křižovatka cyklistických tras.

Kulturní a sportovní vyžití zde dále nabízí možnost přírodního koupaliště v bývalém lomu a také sportovní areál Rybníček.

2.4. Partutovice

Horská obec v nadmořské výšce 530 m n.m. ležící podél potoka Mráznice, který nad obcí pramení. První zmínka o Partutovicích je z roku 1412. Ve středověku patřila obec pod Hranické panství, které po 300 let patřilo premonstrátům z Hradiska u Olomouce.

Zajímavostí je, že první silnice zde byla vybudována až v roce 1930. Tehdy v obci žilo asi 417 občanů české národnosti a 13 německé. Obec v té době neměla elektrifikaci, vodovod ani kanalizaci. Za okupace se vlekl spor, zda patří pod republiku nebo Velkoněmeckou říši. V listopadu 1938 byla obec navrácena republice.

Obec je převážně zemědělská a zdejší zemědělské družstvo zde poskytuje také největší pracovní příležitosti. Nachází se zde sbor dobrovolných hasičů i se samostatným družstvem žen. Obec je díky své téměř nedotčené krajině vyhledávána pěšími a cykloturisty a v zimě pak lyžaři, kteří mohou využít místní lyžařské vleky. Dominantou obce je větrný mlýn, který se tyčí nad vesnicí a je lákadlem pro pěší i cykloturisty.

2.5. Polom

Polom je poslední obcí olomouckého kraje a rozprostírá se v údolí řeky Luhy, která napájí rybníky v obci. Je zde ve velkém rozšířeno zemědělství, kterému se věnuje velká část místních obyvatel.

Polom byla pravděpodobně založena ve stejnou dobu jako Běloutín a to roku 1201. Také zde procházely významné obchodní stezky, z nichž nejnámější byla stezka jantarová.

Za zmínku stojí, že v rámci rekonstrukce železničního koridoru zde bylo vybudováno úplně nové vlakové nádraží. Dnes už toho nádraží neplní svou funkci a pomalu a jistě chátrá.

2.6. Potštát

Rozlohou se jedná o největší obec mikroregionu, ovšem nepatří k obcím nejstarším. Vznik této obce se datuje mezi léty 1318 – 1322 kdy byla první zmínka o této obci. V tehdejší době se již jednalo o město. Ovšem je jisté, že osídlena tato oblast byla již mnohem dříve, jelikož zde byly nalezeny pozůstatky starých nástrojů z mladší doby kamenné. Kolonizace potštátska se datuje až do doby 13. – 14. Století a to hlavně z důvodu, že se jedná o oblast v horách a tenkrát velmi vzdálenou hranickému panství. Využívalo se hlavně vhodné polohy a to pro to, že zde procházela cesta na Opavu a po té dále do Polska. Roku 1388 zde byl darován pivovar. Darovací listina se stala nejstarší listinou ve státním okresním archivu a znamenala začátek tzv. právozárečného občanstva. Roku 1392 byla Potštátu udělena další privilegia a to hlavně to, že statkáři z okolních vesnic museli nejprve prodat v Potštátu a pak teprve jinde a taky, že pivo muselo být nakupováno jen v Potštátu. Znamenalo to velký rozkvět celého potštátska.

V 19. století zde docházelo k velkému rozvoji průmyslové výroby a pokračujícímu rozkvětu Potštátu. Byla zde založena hedvábnická továrna, která potvrdila převahu textilního průmyslu v tomto území. Ovšem na přelomu století se ukázalo, že se stává značnou překážkou dopravní dostupnost oblasti, což zapříčinilo úpadek průmyslové výroby v oblasti.

Potštát byl v tehdejší době silně německá obec, což při vzniku ČSR způsobilo mnoho komplikací. Tamní občané žádali k připojení k Německé říši a později k Sudetům. Po Mnichovské dohodě došlo k obsazení Potštátu a připojení k Sudetům. Po válce došlo ke kompletnímu odsunu Němců z potštátska a město tak přišlo téměř o polovinu obyvatel. Za doby komunismu došlo ke kompletní stagnaci hospodářství a úpadku potštátska. V dnešní době jezdí velká spousta obyvatel za prací do nedalekých Hranic.

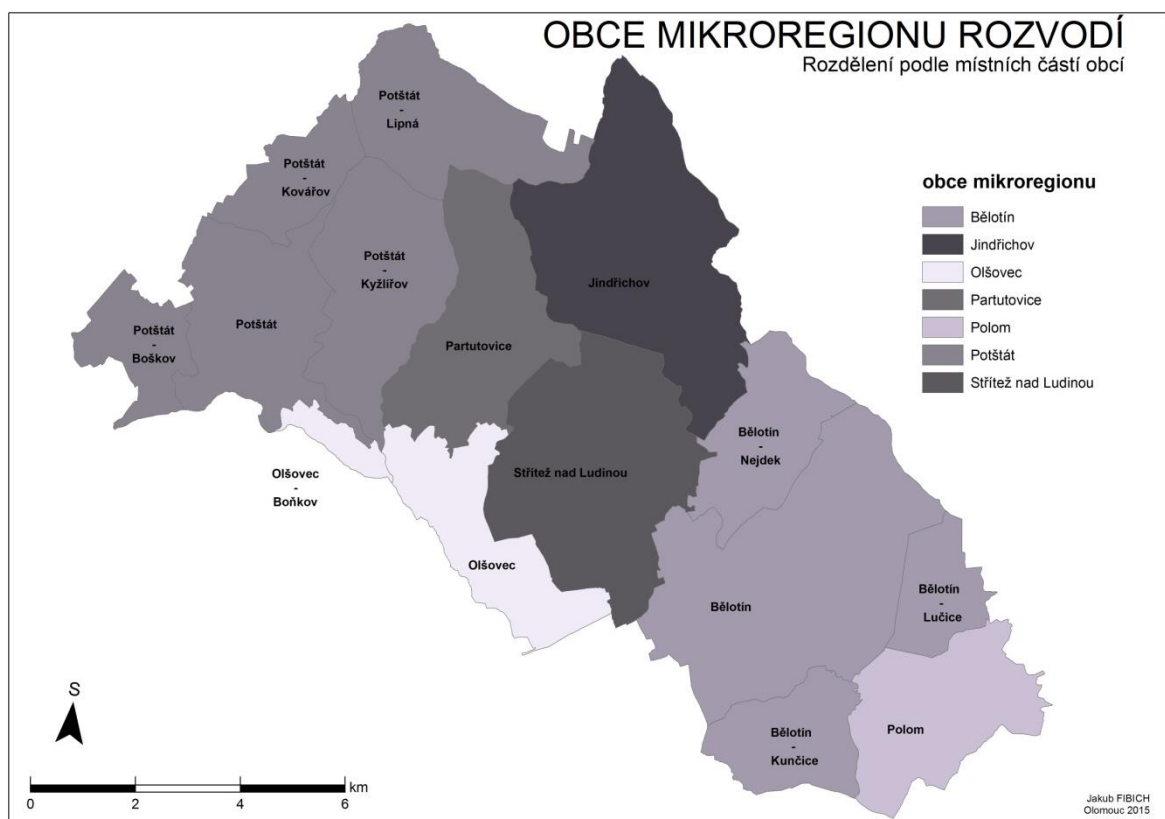
V samostatném Potštátu lze v dnešní době obdivovat velkou spoustu historických památek. Mezi nejvýznamnější z nich patří renesanční zámek, farní kostel sv. Bartoloměje, hřbitovní kostel Matky Boží, který má bohatou freskovou výzdobu, hodinovou věž z 16. století, barokní sochy a plastiky na náměstí, socha sv. Floriana, sousoší svaté Kalvárie, morový sloup a kašna.

Bohaté vyžití zde najdou i turisté, jelikož potštátsko je protkáno spoustou turistických stezek. V zimě jsou zde dobré podmínky pro běžkaře a i lyžaři zde najdou vyžití, jelikož v blízkosti města jsou i lyžařské vleky.

2.7. Střítež nad Ludinou

Střítež nad Ludinou se nachází v úzkém údolí říčky Ludiny v podhůří Oderských vrchů. Založena tato obec byla v roce 1371. Osídlena tato oblast byla už přibližně před 5000 lety. Dokladem o tom jsou četné vykopávky a nálezy starých historických předmětů jako jsou sekeromlaty a čepele nožů. V minulosti se využívalo vhodného geologického podloží pro těžbu kamene a to hlavně v období stavby druhé koleje Severní dráhy v Hranicích.

Střítež nad Ludinou žije relativně bohatým kulturním životem, o který se stará velká řada místních spolků v čele s tělovýchovnou jednotou, sborem dobrovolných hasičů a mysliveckým sdružením.

Obr. 2: Obce mikroregionu rozvodí včetně místních částí

3. PŘÍRODNÍ POMĚRY

3.1. Geomorfologické členění oblasti

Území mikroregionu se nachází na hranici Českého masivu a Západních Karpat.

Obce Bělotín, Polom, Střítež nad Ludinou a Olšovec se nachází v nejužším místě Moravské brány, která je řazena do subprovincie Vněkarpatské sníženina a celku Západní Vněkarpatské sníženiny s nejvyšším vrcholem Lučická stráž, která má nadmořskou výšku 339 metrů nad mořem a je situována na severovýchod od obce Bělotín.

Ostatní obce, jmenovitě Potštát, který je nejvýše položenou obcí mikroregionu, Jindřichov a Partutovice, se nachází v Oderských vrších, které jsou řazeny do Krkonošsko – jesenické subprovincie, jesenické oblasti a celku Nízký Jeseník. Nejvyšším vrcholem Oderských vrchů je Fidlův kopec s nadmořskou výškou 680 metrů. Nachází se ovšem mimo oblast zkoumaného mikroregionu. Nejvyšší vrchol mikroregionu v této oblasti měří 614 metrů nad mořem.

Nenachází se zde žádné výrazné geomorfologické struktury. Území bylo modelováno pochodem skandinávského ledovce, který zde zakončil svou cestu a vytvořil tak v této oblasti hranici mezi evropskými úmořími, a to konkrétně mezi Baltským a Černým mořem.

3.2. Půdy

Co se týče půdních typů, tak v oblasti mikroregionu jsou ve velkém rozšířeny tyto typy:

- pseudogleje a gleje

Ty se nachází podél koryta Luhy a na dolních tocích Ludiny a Veličky. Jedná se o půdy, které bývají převlhčené povrchovou nebo podzemní vodou. Matečníma horninami jsou převážně těžší mateční horniny, např.: jíly a slíny. Obdělávání těchto půd ztěžuje špatná propustnost a jsou typické pro louky.

- hnědozemě a luvizemě

Ty se rozkládají obecně v mírně zvlňném terénu v nízkých pahorkatinách. Co se mikroregionu týče, tak se rozkládají na převážné většině území, které se rozkládá v blízkém podhůří Oderských vrchů a v Oderských vrších jako takových. Jedná se o dobře úrodné půdy, jejichž humusový horizont má mocnost asi 30 cm a leží na jílem obohaceném horizontu. Mateční horninou je spraš. Hnědozemě a luvizemě jsou velice úrodné oblasti, typické pro obilnářské a řepařské oblasti.

3.3. Vodstvo

Jak bylo již zmíněno, tak oblast mikroregionu Rozvodí se nachází na významné evropské rozvodnici mezi Baltským a Černým mořem. Z tohoto faktu vyplývá i název mikroregionu. Obce se díky tomuto faktu dělí na ty, které patří k úmoří Černého moře a ty, které patří k úmoří moře Baltského.

Do Černého moře jsou odváděny vody z vesnic Střítež nad Ludinou, Olšovec, Partutovice a Potštát a to díky říčkám Ludina a Velička se svými přítoky Bradelný, Koutecký potok a Mraznice. Tyto říčky se dále vlévají do řeky Bečvy, která pokračuje do Moravy a přes Dunaj až do Černého moře.

Do Baltského moře jsou potom odváděny vody z obcí Bělotín, Jindřichov a Polom. Všechny tyto obce leží na toku řeky Luhy, která se vlévá přímo do Odry a ústí do Baltského moře. Přítoky řeky Luhy jsou potoky Bělotínský, Hradečný, Lučický a Doubravka.

Dále se zde nachází dva systémy rybníků a to u obce Bělotín rybníky Horní a Dolní Bělotín a u obce Polom rybníky Horní a Dolní Polom, Heřmanický rybník a pak pár menších nepojmenovaných rybníků. U obce Potštát byl zbudován také jeden menší rybník, který se jmenuje Harta.

3.4. Flora a fauna

Oblast zkoumaného území je pokryta převážně zemědělskými plochami a to z důvodu, že již v minulosti byly obce nacházející se v tomto regionu silně zemědělské.

V oblasti Moravské brány je nejrozšířenější orná půda, dále se zde nachází i sady a hlavně docela velké systémy rybníků. V podhůří Oderských vrchů se pak nachází lužní lesy, které jsou bohaté na velkou spoustu rostlin, z nichž nejrozšířenější jsou sasanka hajní, blatouch bahenní a česnek medvědí.

Polohy vyšší jsou pokryty převážně lesy, nachází se zde o poznání méně zemědělské půdy. Nachází se zde sice dost orných ploch, ovšem ve velkém jsou zde zachovány i louky a pastviny. Lesy ve zdejší oblasti jsou v nižších polohách smíšeného rázu. S rostoucí nadmořskou výškou ovšem klesá poměr listnatých stromů a lesy přechází volně v čistě jehličnaté. Nejrozšířenější jsou zde smrky, ovšem v některých částech se hojně vyskytují i borovice.

Vzhledem k rozmanitosti tohoto území se zde nachází velké množství druhů ptáků. Ve velkém se zde vyskytují sýkorky, špačci, rákosníci, díky vlhkým lesům a rybníkům jsou téměř ve všech obcích uhnízdění čápi, dále na rybnících se drží kachny a labutě. Hojně se zde vyskytují i draví ptáci a to převážně káňata a poštolky. V lužních lesech a u rybníků se pak vyskytují obojživelníci, převážně žáby jako je skokan hnědý a zelený. V polních oblastech se pak ve velké míře vyskytují hlodavci, jako jsou rejsci, hraboš polní a myši. Ze savců pak dále lišky, divoká prasata, zajáci, srny, lasičky a kuny.

3.5. Klima

Klima mikroregionu je spíše chladné. Oderské vrchy patří mezi chladné oblasti s teplotami v zimním období mezi -3 až -6 stupni Celsia a v letním období mezi 14 až 17 stupni Celsia. Oblast Moravské brány se pak nachází v klimatické oblasti mírně teplé s přechodem do chladné. Vzhledem k blízkosti Oderských vrchů a z druhé strany Maleníků a Beskyd jsou zde spíše mírná léta, ale v poslední době i mírné zimy. Teploty v zimě se pohybují průměrně kolem 0 stupňů Celsia a v létě průměrně kolem 25 stupňů.

4. OBYVATELSTVO MIKROREGIONU: VÝVOJ A STRUKTURA

Obyvatelstvo obcí v mikroregionu Rozvodí v minulosti prošlo docela významným vývojem, hlavně obce, které byly před druhou světovou válkou německé. To se týká hlavně obcí Bělotín a Potštát.

4.1. Dlouhodobý vývoj obyvatelstva

Tab. 1: Dlouhodobý vývoj obyvatelstva v obcích mikroregionu Rozvodí 1869 - 1930 - část 1

Obce	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930
Bělotín	2 170	2 141	2 096	2 150	2 376	2 281	2 436
Jindřichov	632	650	661	631	632	652	627
Olšovec	536	563	631	536	597	548	593
Partutovice	493	458	517	500	499	504	484
Polom	577	652	603	635	649	686	717
Potštát	3 594	3 531	3 498	3 453	3 091	2 905	2 886
Střítež nad Ludinou	862	800	835	808	834	894	875
mikroregionu	8 864	8 795	8 841	8 713	8 678	8 470	8 618

zdroj: Historický lexikon; Sčítání lidu, domů a bytů 2011

Tab. 2: Dlouhodobý vývoj obyvatelstva v obcích mikroregionu Rozvodí 1950 - 2011 - část 2

Obce	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011
Bělotín	2 013	2 004	1 843	1 792	1 535	1 641	1 763
Jindřichov	528	515	491	509	498	469	477
Olšovec	441	527	470	465	447	452	474
Partutovice	406	449	419	452	476	486	496
Polom	553	512	431	327	306	289	267
Potštát	1 389	1 614	1 626	1 526	1 294	1 239	1 154
Střítež nad Ludinou	932	951	950	884	817	846	816
Mikroregionu	6 262	6 572	6 230	5 955	5 373	5 422	5 447

zdroj: Historický lexikon, Sčítání lidu, domů a bytů 2011

V tabulce 1 a 2 jsou shromážděna data vývoje počtu obyvatel v obcích mikroregionu Rozvodí ze sčítání lidu v období 1869 – 2011. Lze zde vyčíst, která obec byla v daných letech podle počtu obyvatel největší, a která nejmenší. Mezi jasná fakta patří, že největšími obcemi mikroregionu jsou obec Bělotín a Potštát.

Do roku 1930 byl vůbec největší obcí Potštát, který tenkrát dosahoval dvojnásobku počtu obyvatel oproti dnešnímu stavu. Bylo to dáno hlavně tím, že se jednalo o německou obec, kde se snažili o rozvoj průmyslu. Ovšem už tenkrát se začaly projevovat problémy týkající se vzdálenosti od center a špatné dopravní dostupnosti a počet obyvatel postupně klesal, jelikož se občané obce stěhovali za prací jinam. Také tomuto poklesu obyvatelstva přispívalo zvýšené poněmčování a odsun českých obyvatel z města.

Druhou největší obcí mikroregionu do roku 1930 byla obec Bělotín. Také to bylo dáno tím, že se jednalo o německou obec. Ovšem oproti Potštátu zde docházelo k nárůstu počtu obyvatel a to hlavně díky tomu, že zde byla lepší dopravní dostupnost.

Nejmenší obcí byly Partutovice. Jednalo se čistě o horskou osadu, která až do roku 1930 neměla ani přístupovou silnici. Jednalo se o čistě českou obec, která takto zůstala i b období válek.

Podíváme-li se na mikroregionu jako celek, tak v období 1869 – 1930 byl vývoj obyvatelstva kolísavý, ale nedocházelo zde k žádným extrémním nárůstům ani poklesům počtu obyvatel. Ve srovnání s republikou, kde dochází k celkovému zvýšení počtu obyvatel tak mikroregionu působí jako mírně stagnující.

V období let 1950 – 2011 zůstávají největšími obcemi stále obce Bělotín a Potštát. Ovšem pořadí se mění. Největší obcí se stává obec Bělotín. Celkově však dochází k rapidnímu poklesu obyvatel a to hlavně v těchto dvou jmenovaných obcích, jelikož se jednalo o obce německé. Po válce totiž došlo k odsunu německé populace a nahrazení populací českou. Ovšem už se nepovedlo obsadit vesnice v takových počtech, jakých dosahovaly před válkou.

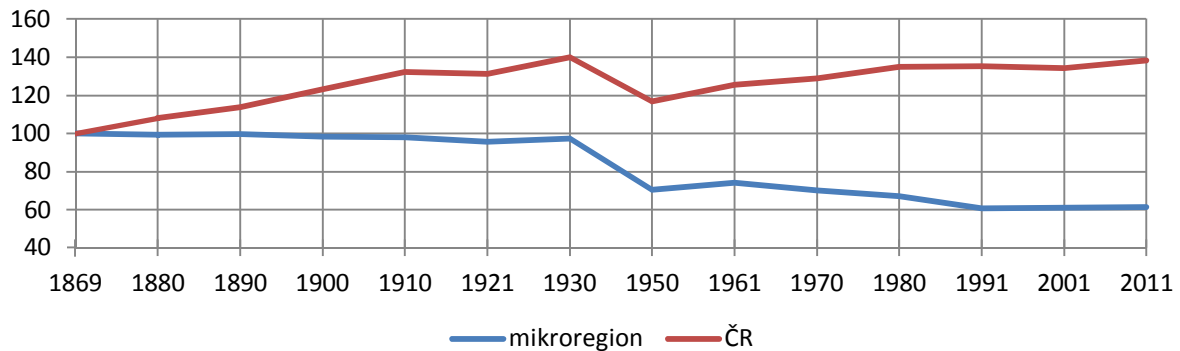
Ze získaných dat je také zjevné, že Potštát byl silně německou obcí. V roce 1930 žilo na Potštátu 2383 německých občanů. Počet obyvatel se snížil o více než polovinu a bohužel vzhledem ke špatné poloze města se zde už nepovedlo přistěhovat tolik obyvatel české národnosti, aby byl stav vyrovnán.

Bělotín zažil také prudký pokles obyvatelstva. Před válkou v roce 1930 zde žilo 2219 Němců, kteří byli také kompletně odsunuti. Ovšem díky lepší dostupnosti se zde povedlo přistěhovat mnohem víc obyvatel české národnosti. I díky tomuto se Bělotín stává největší obcí mikroregionu.

Nejmenší obcí v roce 1950 jsou stále ještě Partutovice, ovšem v sedmdesátých letech dochází k nárůstu obyvatel a hlavně k poklesu obyvatel v Polomi a ta se díky tomu stává nejmenší obcí mikroregionu.

V celkovém souhrnu je vidět, že v sedmdesátých a osmdesátých letech dochází k poklesu obyvatelstva o obcích. Je to zapříčiněno pravděpodobně rozvojem průmyslu v nedalekých Hranicích a také je to úzce spjato s přicházejícím procesem urbanizace. Od devadesátých let je potom patrný nárůst obyvatelstva. Dochází k procesu suburbanizace což je pravděpodobně způsobeno změnou nároků na život. Lidé vyhledávají klidnější oblasti, kde by mohli bydlet a vesnice se stávají centrem jejich pozornosti. Dále se také zlepšuje dopravní infrastruktura, tudíž již doprava nečiní takový problém. Jedinou výjimkou je obec Potštát. Vzhledem k velké vzdálenosti od center a těžké dopravní dostupnosti zde počet obyvatel stále klesá.

Dlouhodobý vývoj obyvatelstva mikroregionu Rozvodí - bazický index

Obr. 3: Srovnání vývoje počtu obyvatelstva v mikroregionu Rozvodí a České republiky pomocí bazického indexu.

Bazický index sleduje vývoj určitých hodnot od jedné základní hodnoty. Naší základní hodnotou je počet obyvatel v roce 1869.

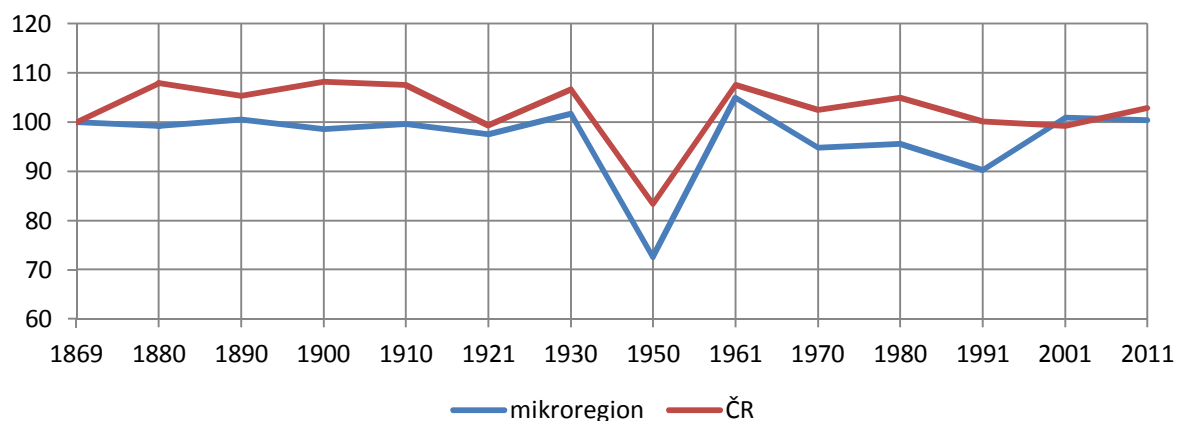
Je zde velmi zřetelně vidět vývoj počtu obyvatel a rozdíl ve vývoji v mikroregionu a v ČR. Zatím co počet obyvatel v ČR do roku 1930 stoupal, což je patrně dáno poněmčováním obcí a přisunem německého obyvatelstva, tak v mikroregionu dochází k postupnému poklesu. Pravděpodobně je to také způsobeno poněmčováním, což znamená odsun českého obyvatelstva a přistěhování Němců, ovšem ne v takové míře, jako byl odsun Čechů a také rozvojem měst a průmyslové výroby a s tím spojenými počátky urbanizace.

Dále je zde zřetelně vidět pokles populace, který je vyrovnaný jak pro mikroregionu tak i pro Českou republiku, v letech 1930 – 1950. Zapříčiněno je to druhou světovou válkou a hlavně odsunem Němců po válce.

Od roku 1950 dochází v mikroregionu k dalšímu poklesu počtu obyvatelstva. To je zapříčiněno hlavně urbanizací a aglomerací. Lidé se stěhují do měst, kde se rozvíjí průmyslová výroba a jsou zde mnohem vyšší standardy a životní úroveň. Naproti tomu v republice počet obyvatel roste. Paradoxně je to dáno stejnými důsledky jako pokles obyvatel v obcích mikroregionu. Vzhledem k nárůstu pracovních příležitostí ve městech a zvyšování platů si lidé mohou dovést užívat početnější rodiny a díky tomu populace státu roste.

K mírnému zvýšení počtu obyvatel mikroregionu dochází v devadesátých letech a to díky návratu lidí zpět na venkov. Jak bylo již zmíněno výše. Je to zapříčiněné změnou nároků na život. Lidé vyhledávají klidnější místa a také zvýšením kvality dopravní infrastruktury.

Dlouhodobý vývoj obyvatelstva mikroregionu Rozvodí - řetězový index

Obr. 4: Srovnání vývoje počtu obyvatelstva v mikroregionu Rozvodí a České republiky pomocí řetězového indexu.

Porovnává dané hodnoty vzhledem k hodnotám předchozího období. V našem případě se jedná o počet obyvatel za jednotlivá období sčítání lidu.

Podle grafu na obrázku 2 je zřejmé kolísání počtu obyvatelstva jak v České republice, kde je toto kolísání viditelnější vzhledem k rozsahu a velikosti porovnávaných území, tak i v mikroregionu Rozvodí.

První výraznější pokles počtu obyvatelstva je mezi lety 1910 a 1921, kdy probíhala 1. světová válka a naše země byla součástí Rakouska – Uherska. Po rozpadu této monarchie došlo k odsunu obyvatelstva rakouské národnosti a také v této válce docházelo k velkým ztrátám na životech. Mezi léty 1921 a 1930 dochází k opětovnému nárůstu obyvatelstva a to hlavně díky přisunu německé populace a poněmčování republiky. Období 1930 – 1950 je ve znamení obrovského poklesu počtu obyvatel. To je zapříčiněno již několikrát zmíněným odsunem německého obyvatelstva.

Nárůst v letech 1950 – 1961 je způsoben znovu-obsazením opuštěných obcí po Němcích. Obce byly obsazovány přistěhovalci hlavně z východní Evropy. Jedná se hlavně o Čechy, kteří byli z republiky vytlačeni v první polovině 20. století. Další desetiletí je opět ve znamení poklesu obyvatel a to hlavně díky obsazení naší vlasti vojsky Varšavské smlouvy a hromadnou emigrací velké spousty obyvatelstva.

Za zmínku stojí opětovný nárůst obyvatelstva mikroregionu v období let 1991 – 2001, kdy dochází k opětovnému osídlování venkova. Důvody již byly zmiňovány výše. V republice celkově ovšem dochází k poklesu obyvatelstva a to hlavně díky zvyšování nároků na život.

4.2. Vývoj obyvatelstva po roce 1989

Při hodnocení vývoje obyvatelstva v období let 1991 - 2013 byla vymezena 4 pětiletá období (1991 – 1995, 1996 – 2000, 2001 – 2005, 2006 – 2010) a jedno tříleté období (2011 – 2013). Novější data zatím nejsou dostupná. Absolutní údaje jsou uvedeny v tabulkách v přílohové části práce. Vypočítané hrubé míry jednotlivých položek pohybu obyvatelstva za obce jsou uvedeny v následujících tabulkách. Absolutní data počtu narozených, zemřelých, přirozeného přírůstku a migračního salda čerpám z příloh 3 – 7.

4.2.1. Porodnost

Hrubá míra porodnosti je počet narozených na 1 000 osob středního stavu obyvatelstva za rok.

V období let 1991 – 2005 porodnost v mikroregionu klesá. V prvním pětiletém období 1991 – 1995 je počet narozených 371, ve třetím již jen 257. V letech 2006 – 2010 dochází k opětovnému nárůstu počtu narozených, a to na 294. Ve výsledku to může znamenat přísun nových obyvatel, především mladé generace, která zde zakládá rodiny. Absolutní data čerpám z příloh 3 – 7.

Tab. 3: Hrubá míra porodnosti (HMP) v obcích mikroregionu Rozvodí 1991 – 2013

obce	HMP v obcích za jednotlivá období					průměrná HMP za období 1991 – 2013
	1991 - 1995	1996 - 2000	2001 - 2005	2006 - 2010	2011 - 2013	
Bělotín	15,6	13,5	9,2	13,4	10,4	10,8
Jindřichov	8,6	10,9	8,0	10,1	9,6	8,0
Olšovec	12,3	9,9	8,4	8,9	9,4	8,2
Partutovice	12,7	10,9	7,8	11,5	7,8	9,1
Polom	18,7	5,3	18,5	21,1	9,9	14,2
Potštát	12,4	9,7	11,0	7,2	7,8	8,7
Střítež nad Ludinou	14,7	8,6	7,6	7,8	8,8	8,5
mikroregion	13,7	10,6	9,5	10,8	9,2	10,8

zdroj: Demografická ročenka za obce ČR

Z výsledků můžeme vidět, že průměr mikroregionu je 9,5 narozených na 1 000 obyvatel. Je zde jasně vidět, že vysoce nad průměrem je obec Polom. Pravděpodobně je to dáno vysokým podílem obyvatel středního věku. Když se ovšem podíváme na jednotlivá pětiletá období tak jsou zde zřetelně viditelné skoky mezi jednotlivými obdobími. Nejvyšší hodnota náleží období 2006 – 2010 a činí 21,1 narozených na 1 000 obyvatel středního stavu. Naproti tomu nejnižší hodnota 5,3 je v období 1996 – 2000. Možnou příčinou tohoto propadu v tomto období je možná velká povodeň v roce 1997. Polom byla jednou z nejzasazenějších obcí, ba dokonce v rámci mikroregionu na tom byla zcela nejhůř ze všech.

V důsledku této přírodní katastrofy pravděpodobně měli lidé velké náklady na opravy svých domů, a tudíž si nemohli dovolit počít další děti, jelikož jim to finanční situace nedovolila.

Mírně nad průměr je i Běloutín, to však bude pravděpodobně zapříčiněno tím, že je to obec, jejíž počet obyvatel se pomalu blíží ke dvěma tisícům zatím co ostatní obce sotva dosáhnou na počet 1 000 obyvatel. Nejvyrovnanější ale zároveň nejnižší hodnoty vykazuje obec Jindřichov. Zapříčiněno je to hlavně asi polohou obce, nachází se totiž v údolí a nemá příliš moc možností dalšího rozšíření.

4.2.2. Úmrtnost

Hrubá míra úmrtnosti je počet zemřelých na 1 000 osob středního stavu obyvatelstva za rok.

Úmrtnost v regionu zaznamenává klesající tendenci. Zatím co v letech 1991 – 1995 zemřelo ve sledovaném území 319 lidí, v letech 2006 – 2010 jich bylo již jen 240. Je to jeden z důkazů, že populace stárne, což je jev pro celou republiku stejný.

Tab. 4: Hrubá míra úmrtnosti (HMU) v obcích mikroregionu Rozvodí 1991 – 2013

obce	HMU v obcích za jednotlivá období					průměrná HMU za období 1991 – 2013
	1991 - 1995	1996 - 2000	2001 - 2005	2006 - 2010	2011 - 2013	
Běloutín	11,0	10,5	7,3	9,8	9,8	8,0
Jindřichov	9,0	11,8	7,6	8,8	7,5	7,9
Olšovec	13,2	10,4	7,1	6,0	10,7	7,6
Partutovice	7,4	11,3	9,5	7,6	8,5	7,6
Polom	16,1	11,3	10,7	9,1	16,1	10,7
Potštát	13,6	8,9	12,6	8,1	11,4	9,3
Střítež nad Ludinou	12,3	10,0	9,5	10,0	12,0	9,2
mikroregion	11,8	10,3	9,2	8,8	10,6	10,1

zdroj: Demografická ročenka za obce ČR

Průměrná HMU mikroregionu činí 8,5 zemřelých na 1 000 osob středního stavu.

Největší míra úmrtnosti je opět v Polomi. Je to znakem, že tamní populace stárne. Což mi osobně připadá jako paradox, když v jedné a té samé obci je nejvyšší hrubá míra porodnosti i úmrtnosti. Ovšem také to může být znakem dnešní doby, že populace stárne, ale zároveň si pořizují rodinu v pozdějším věku.

Nejnižší průměrná HMU j po té v obcích Olšovec a Partutovice. Nejbliže průměru je pak obec Běloutín.

Když se podíváme na jednotlivá pětiletá období, tak největší výkyvy jsou také v obci Polom, kdy nejvyšších hodnot 16,1 dosahuje v letech 1991 – 1995 a 2011 – 2013. Nejnižší hodnota 9,1 v této obci je v období 2006 – 2010.

4.2.3. Přirozený přírůstek

Hrubá míra přirozeného přírůstku je poměr mezi živě narozenými a zemřelými na 1 000 osob středního stavu obyvatelstva za rok.

Přirozený přírůstek je ve sledovaném období velice kolísavý, odvíjí se hlavně od toho, jak silná je zrovna populace v produktivním věku. Mezi léty 1991 – 2010 je hodnota kladná a proto můžeme mluvit o přirozeném přírůstku. Ovšem od roku 2011 do roku 2013 přechází přirozený přírůstek v záporné hodnoty a proto se mluví o přirozeném úbytku (hodnota dosahuje -23).

Tab. 5: Hrubá míra přirozeného přírůstku (HMPP) v obcích mikroregionu Rozvodí 1991 – 2013

obce	HMPP v obcích za jednotlivá období					průměrná HMMS za období 1991 – 2013
	1991 - 1995	1996 - 2000	2001 - 2005	2006 - 2010	2011 - 2013	
Bělotín	4,6	3,0	2,0	3,7	0,5	2,8
Jindřichov	-0,4	-0,8	0,4	1,3	2,1	0,4
Olšovec	-0,9	-0,5	1,3	3,0	-1,3	0,5
Partutovice	5,3	-0,4	-1,6	4,0	-0,7	1,5
Polom	2,6	-6,0	7,8	11,9	-6,2	2,7
Potštát	-1,3	0,8	-1,6	-0,8	-3,6	-1,1
Střítež nad Ludinou	2,4	-1,4	-1,9	-2,1	-3,2	-1,1
mikroregion	1,9	0,4	0,3	2,0	-1,4	0,7

zdroj: Demografická ročenka za obce ČR

Průměrná hodnota HMPP mikroregionu činí 0,8, což znamená mírný přirozený přírůstek, který nám říká, že populace mikroregionu slabě roste.

Nejvyšší přirozený přírůstek je v obci Bělotín. Je to dáno vysokým počtem narozených a malou úmrtností. Znamená to, že populace obce se sice rozšiřuje ale zároveň i stárne. Nejnižší hodnoty jsou potom v obcích Potštát a Střítež nad Ludinou. Je to pravděpodobně známkou, že mladí lidé odcházejí, populace stárne a tím pádem i roste počet zemřelých za rok.

Pokud nahlédneme na mikroregion jako takový, tak můžeme vidět, že přirozený přírůstek se postupem let snižuje a stává se z něj spíše přirozený úbytek. Je to pravděpodobně zapříčiněno odlivem mladých lidí, kteří se stěhují do měst za prací, jelikož dojíždění za prací je pro ně velmi nákladné a v obcích není tolik pracovních možností jako ve městech a zároveň je zde patrný příliv obyvatel staršího věku, kteří již mají jiné životní standardy a hledají spíše klid venkova než bouřlivý život ve městech. Tím pádem se rodí méně dětí a populace stárne, s čímž paralelně narůstá počet úmrtí.

4.2.4. Migrační saldo

Hrubá míra migračního salda je poměr mezi přistěhovalými a vystěhovalými na 1 000 osob středního stavu obyvatelstva za rok.

Největší výkyvy hodnot dosahuje migrační saldo, kdy nejnižší hodnota je zaznamenána v pětiletí 2001 – 2005 a to -105 osob. Největší úbytek v tuto dobu zaznamenávají obce Polom (-30 osob) a Potštát (-35 osob). Největší nárůst populace díky migraci obyvatelstva zaznamenává mikroregion v letech následujících a to 2006 – 2010, kdy migrační saldo nabývá hodnoty 207 přistěhovalých. Největší počet přistěhovalých směřuje do obce Bělotín (135 osob), co je způsobeno hlavně výstavbou nových bytových domů.

Tab. 6: Hrubá míra migračního salda (HMMS) v obcích mikroregionu Rozvodí 1991 – 2013

obce	HMMS v obcích za jednotlivá období					průměrná HMMS za období 1991 – 2013
	1991 – 1995	1996 - 2000	2001 - 2005	2006 - 2010	2011 - 2013	
Bělotín	-0,1	3,6	-5,5	15,9	4,7	3,0
Jindřichov	-7,4	-3,4	0,0	1,7	-12,3	-2,0
Olšovec	-7,8	13,1	-0,4	11,1	-0,7	3,4
Partutovice	-4,5	-1,7	-0,4	13,9	-3,9	1,7
Polom	-1,3	-0,7	-21,3	6,3	-24,8	-3,7
Potštát	-5,0	-6,3	-5,7	-2,0	2,0	-4,1
Střítež nad Ludinou	1,7	0,0	1,7	2,4	-1,2	1,3
mikroregion	-2,7	0,2	-3,9	7,6	-0,9	0,1

zdroj: Demografická ročenka za obce ČR

Průměrná HMMS v mikroregionu činí 0,3. Znamená to, že v mikroregionu momentálně dochází ke slabému nárůstu počtu obyvatel díky migraci obyvatelstva.

Nejvíce obyvatel se stěhuje do obcí Bělotín a Olšovec. Jedná se o obce, které jsou dopravně nejlépe dostupné a mají momentálně největší potenciál k rozšíření a výstavbě nových domů a bytů.

Naopak záporných hodnot dosahují obce Jindřichov, Polom a Potštát. Jsou to obce, které jsou dopravně nejhůře dostupné a postrádají dostatek plochy vhodné pro výstavbu nových domů a bytů. Také jsou zde nejmenší pracovní příležitosti a dojíždění za prací z těchto obcí je velmi zdlouhavé a nákladné.

Když se podíváme na data za mikroregionu, tak je zde vidět, že nejvíce obyvatel se odstěhovalo v období 2001 – 2005, kdy největší úbytek obyvatelstva byl v obci Polom. Hodnota HMMS činí v tomto období pro polom -21,3. Zapříčiněno to bylo přestavbou polomského nádraží, na kterém byly situovány dražní byty a dalším důvodem byla asi nemožnost opravit domy a byty po záplavách které se tam během let 1997 – 2000 prohnaly. Největší nárůst počtu obyvatel je potom v letech 2006 – 2010, kdy absolutně největší přírůstek obyvatel je v Bělotíně. Zapříčiněno to v této obci je díky nové výstavbě bytů. Další

výrazný nárůst obyvatel zaznamenávají v tomto období obce Partutovice a Olšovec. I v těchto obcích došlo k rekonstrukci a výstavbě nových bytů a domů, které umožnily přísun nového obyvatelstva.

4.3. Věková a vzdělanostní struktura obyvatelstva

4.3.1. Věková struktura obyvatelstva mikroregionu Rozvodí

Obyvatelstvo bylo rozděleno do tří věkových skupin a to 0 – 14 let, 15 – 64 let a 65 a více let. Také se to dá nazvat jako předproduktivní, produktivní a postproduktivní věková skupina.

Tab. 7: Věková struktura obyvatelstva v mikroregionu Rozvodí v letech 2001 a 2011

obce	obyvatelstvo podle věku za rok 2001				obyvatelstvo podle věku za rok 2011			
	0 – 14	15 - 64	65 a více	průměrný věk	0 - 14	15 - 64	65 a více	průměrný věk
Bělotín	352	1 140	149	35,8	314	1 231	215	37,6
Jindřichov	72	339	58	38,3	73	335	65	39,5
Olšovec	79	322	51	36,2	72	317	87	42,5
Partutovice	89	347	50	35,9	77	352	65	39,5
Polom	52	203	34	36,6	52	182	32	37,4
Potštát	211	886	142	37,7	148	824	176	42,2
Střítež nad Ludinou	155	590	101	37,8	110	563	140	41,0
mikroregion	1 010	3 827	585	36,9	846	3 804	780	40,0

zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2001 a 2011

Tabulka 7 se zabývá věkovou strukturou obyvatelstva v letech 2001 a 2011. Obyvatelstvo bylo rozděleno do tří věkových skupin a to 0 – 14 let, 15 – 64 let a 65 a více let. Také se to dá nazvat jako předproduktivní, produktivní a postproduktivní věková skupina.

V rámci mikroregionu došlo za poslední desetiletí k nárůstu počtu obyvatel v postproduktivním věku, což opět značí stárnutí populace. Také průměrný věk se posunul z 36,9 let na 40 let.

Vývoj věkové struktury v jednotlivých obcích je naprosto totožný s vývojem v mikroregionu jako celku. Nejsou zde žádné patrné odchylky od celkového vývoje.

Tab. 8: Podíl obyvatel v jednotlivých věkových skupinách a index stáří

	2001		2011	
	Rozvodí	ČR	Rozvodí	ČR
0 - 14 let	18,6	16,2	15,6	14,3
15 - 64 let	70,6	70	70	69,9
65 a více let	10,8	13,8	14,4	15,8
index stáří	57,9	85,4	92,2	110,5

zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2001 a 2011

Index stáří je ukazatel, který poukazuje na počet starších 65 let na 100 dětí ve věku 0 – 14 let.

Je zřetelné, že populace v mikroregionu Rozvodí za sledované období 2001 – 2011 postupně stárne, což je shodný průběh s celorepublikovým vývojem. Rozdílná je však situace v mikroregionu a v republice co se týče indexu stáří. Zatím co v námi sledovaném území je stále větší podíl mladé populace, tak v republice již je větší podíl generace v post-produktivním věku. Celkově však došlo k nárůstu podílu starší generace. V roce 2001 byl podíl dětí do 14 let věku 18,6 % a obyvatel ve věku nad 64 let 10,8 %. Během desetiletí došlo k poklesu věkové kategorie 0 – 14 let o 3 procentní body a nárůstu populace nad 64 let o 3,4 procentního bodu.

4.3.2. Vzdělanostní struktura obyvatelstva mikroregionu Rozvodí

Tab. 9: Vzdělanostní struktura obyvatelstva staršího 15 let v mikroregionu Rozvodí v letech 2001 a 2011

obce	vzdělanostní struktura v roce 2001				vzdělanostní struktura v roce 2011			
	základní vzdělání, nebo bez vzdělání	středoškolské vzdělání bez maturity	úplné středoškolské vzdělání	vysokoškolské vzdělání	základní vzdělání, nebo bez vzdělání	středoškolské vzdělání bez maturity	úplné středoškolské vzdělání	vysokoškolské vzdělání
Bělotín	429	569	238	53	420	579	362	89
Jindřichov	113	163	104	17	107	148	118	32
Olšovec	99	162	93	19	90	161	115	35
Partutovice	108	177	100	12	108	156	122	33
Polom	98	104	31	4	68	102	38	7
Potštát	380	442	175	31	308	445	202	51
Střítež nad Ludinou	203	261	190	37	172	235	239	60
mikroregion	1430	1878	931	173	1273	1826	1196	307

zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2001 a 2011

Co se týče pouhého základního vzdělání, tak počet osob se základním vzděláním činil v roce 2001 1 430 osob a v roce 2011 1 273 osob. Je tu pokles o necelých 200 osob, což je příznakem toho, že se lidé v této oblasti chtějí stále více vzdělávat. Je to možná i zapříčiněno poptávkou po kvalifikované pracovní síle. Se stejnými rysy se pohybují i hodnoty středoškolského vzdělání bez maturity. Logicky s tímto ukazatelem roste počet osob, s úplným středoškolským vzděláním i s vysokoškolským vzděláním. Konkrétně počty vysokoškolsky vzdělaných lidí vzrostly téměř na dvojnásobek.

V roce 2011 měla nejvyšší podíl obyvatel s úplným středoškolským vzděláním a vyšším obec Střítež nad Ludinou (42,4%). Pravděpodobně je to dáno vysokou životní úrovní obce, která zapříčinila, že mladá vystudovaná populace ve Stříteži zůstává a neodchází pryč. Naproti tomu obcemi s nejnižším podílem osob s úplným středoškolským vzděláním jsou obce Polom (20,9%) a Potštát (25,1%). Způsobeno to může být špatnou vybaveností obcí a nízkou životní úrovní, které je ovlivněna, a to hlavně u obce Potštát, polohou a dopravní dostupností oblasti.

Tab. 10: Podíl osob podle nejvyššího dosaženého vzdělání

vzdělání	2001		2011	
	Rozvodí	ČR	Rozvodí	ČR
základní	32,4	23,8	27,6	19,1
střední b. m.	42,6	38,5	39,7	34,8
střední s. m.	21,1	28,7	26,0	32,9
vysokoškolské	3,9	9,0	6,7	13,2
nejméně maturita	25,0	37,7	32,7	46,1

zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2001 a 2011

Podíl osob s nejvyšším dosaženým vzděláním v mikroregionu za období 2001 - 2011 má rostoucí tendenci, ovšem ve srovnání s celorepublikovým průměrem jsou vidět velké rozdíly. Zatím co v námi sledované oblasti bylo v roce 2011 32,7% obyvatel s úplným středoškolským nebo vysokoškolským vzděláním, tak republikový průměr činil 46,1%. Celkově však v regionu dochází k nárůstu vzdělanostní úrovně. Od roku 2001 se podíl osob s úplným vzděláním zvýšil o 7,7 procentního bodu a podíl osob bez maturity se neustále snižuje.

5. TRANSFORMACE HOSPODÁŘSTVÍ V MIKROREGIONU

5.1. Zemědělství v obcích

Zemědělství v mikroregionu bylo už ve středověku, od prvních písemných zmínek o obcích, hlavním zdrojem obživy pro tamní obyvatele. Výměry ploch patřících k obcím byly převážně zemědělského rázu. Jednalo se hlavně o ornou půdu, ve vyšších polohách pak také o pastviny a hlavně lesy. Vzhledem ke klimatickým podmínkám se zde pěstovaly hlavně obilniny a cukrová řepa. Na výše situovaných polích v Oderských vrších také brambory.

5.1.1. Srovnání výměry zemědělských ploch v letech 1900 a 2013

Data v tabulkách jsou za obce včetně částí obcí, které ovšem v roce 1900 stály jako samostatné.

Tab. 11: Využití zemědělské půdy obcí mikroregionu v hektarech - 2013

Obec	zemědělská půda celkem	orná půda	zahrady	louky a pastviny	lesy
Bělotín	2 203	2 002	79	100	515
Jindřichov	1 111	696	29	386	454
Olšovec	397	341	21	36	374
Partutovice	705	523	16	166	246
Polom	586	521	22	44	43
Potštát	2 120	1 067	36	1 016	902
Střítež nad Ludinou	934	659	42	230	457
Mikroregionu	8 056	5 810	245	1 977	2 991

zdroj: Městská a obecní statistika

Tab. 12: Využití zemědělské půdy obcí mikroregionu v hektarech - 1920

Obec	zemědělská půda celkem	orná půda	zahrady	louky a pastviny	lesy
Bělotín	3 251	2 144	87	495	502
Jindřichov	1 507	872	11	471	153
Olšovec	683	349	30	252	52
Partutovice	984	583	11	182	208
Polom	800	575	27	166	32
Potštát	3 360	1 740	14	554	1 052
Střítež nad Ludinou	1 449	729	32	503	416
Mikroregionu	12 034	6 992	212	2 623	2 415

zdroj: Historický místopis Moravy a Slezska v letech 1848 - 1960, svazek 6

Jak si můžeme všimnout, tak během času došlo k úbytku zemědělské půdy v mikroregionu asi o 4 000 hektarů. Může se to za dobu nějakých 100 let málo, ale dle mého úsudku jde o rapidní pokles. Zapříčiněno je to jednoznačně postupným rozšiřováním obcí,

budováním nových domů a rozvojem průmyslu v obcích, i když v některých obcích k vývoji průmyslu vůbec nedošlo.

Zajímavostí je, že samostatné město Potštát mělo v roce 1900 pouhých 103 hektarů zemědělské půdy. Hodnoty v tabulce jsou s přilehlými obcemi, které jsou dnes částmi obce Potštát. Správně by se k této rozloze mělo ještě přičíst 2041 ha půdy, která ale nepatřila Potštátu ale německému hraběti Destours – Walderodovi. Z této zemědělské půdy bylo 1826 ha lesních porostů. Tomuto hraběti dále patřil třeba i místní pivovar a cihelna.

5.1.2. Zemědělská družstva před rokem 1989 a po roce 1989

Jak je jistě všem známo, tak režim před rokem 1989 se vyznačoval kolektivizací zemědělství. Vznikaly státní statky a jednotná zemědělská družstva. Výjimkou není ani oblast mikroregionu Rozvodí. Existovaly zde tyto celky:

- JZD Luha Jindřichov – 247 zaměstnanců, výměra 1317 ha
- JZD Partutovice – 159 zaměstnanců, výměra 740 ha
- JZD Střítež nad Ludinou – 442 zaměstnanců, výměra 2129 ha

Obec Olšovec neměla vlastní družstvo. Její zemědělské objekty patřily a byly spravovány JZD Střítež nad Ludinou. Statky obcí Bělotín a Polom po té spadaly pod Vojenské statky a lesy Lipník nad Bečvou.

V dnešní době, po roce 1989, v obcích fungují také zemědělská družstva, ovšem již se nejedná o takové kolosy, které zaměstnávají většinu lidí z obcí a nespravují už pozemky o tak velkých výměrách. Správa těchto pozemků byla rozdělena. Část zůstala ve vlastnictví místních zemědělských družstev a zbytek dnes patří soukromým zemědělcům. Zemědělská družstva v obcích jsou dnes tato:

- Statky Bělotín a.s. – v dnešní době zaměstnávají 5 zaměstnanců, po roce 1989 jich ovšem bylo mnohem víc.
- LUHA zemědělská a.s. – zemědělské družstvo v Jindřichově zaměstnávající 38 lidí.
- Statky Potštát, a.s. – zaměstnávají 21 lidí.
- Hranicko a.s. – zemědělské družstvo ve Stříteži nad Ludinou zaměstnávající 28 lidí. Ze jmenovaných družstev má toto nejvyšší obrát a to přes 2,5 milionů

5.2. Průmysl v obcích

Co se týče průmyslu, tak ten se v obcích začal rozvíjet až ve velmi pozdním období. První průmyslová výroba probíhala v obci Potštát před druhou světovou válkou, kde byly německé firmy na hedvábí, což značilo svrchovanost textilního průmyslu v této oblasti. Další průmyslový závod, který zde existoval před 1989, byla Cihelna Polom. Průmysl jako takový se

zde začal rozvíjet až po roce 1989. Většina firem v obcích byla založena mezi roky 1992 a 1998. Začal se zde rozvíjet strojírenský průmysl a to pravděpodobně hlavně díky dobré dopravní dostupnosti a hlavně díky zdrojům pracovní síly. Bohužel i přes rozvoj průmyslu v 90. letech patří obce mikroregionu Rozvodí k obcím s vysokou nezaměstnaností.

5.2.1. Přehled firem v obcích mikroregionu

Tab. 13: Seznam firem v obcích mikroregionu Rozvodí

obec	Firma	rok založení	počet zaměstnanců	obrat (mil.)	zaměření
Běloutín	Statky Běloutín a.s.	1993	5	0,217	zemědělství
	Mosaic spol. s.r.o.	1992	43	1,524	výroba parket
	BBA Hranice, s.r.o.	1995	85	7,405	výroba čerpadel
	Haseo, v.o.s.	1993	7	0,254	plnění hasicích přístrojů
	Bikes plast	1999			výroba plastových komponentů
	ZAPE - komaxit, s.r.o.	2010			povrchová úprava kovů
	Tigema, spol. s.r.o.	1995	130	6,642	výroba odsávacích zařízení
Jindřichov	LUHA zemědělská a.s.	1996	38	1,306	zemědělství
Olšovec	STROJÍRNY OLŠOVEC s.r.o.	1993	55	3,521	těžké železárenské strojírenství
	LEVOLTEC s.r.o.	2010	10		dřevozpracující průmysl
Partutovice	Pekařství FOJTÍK, s.r.o.	2005	41	1,379	výroba pečiva
Polom	Cihelna Polom, spol. s.r.o.	1992	33	1,234	výroba cihel
	POLOMPLAST s.r.o.	2008	6 až 9	0,326	zpracování plastů
Potštát	Statky Potštát, a.s.	1993	21	1,524	zemědělství
	INOX SERVIS, s.r.o.	2008	1 až 5		vodovodní příslušenství
	PT mont. S.r.o.	2004		0,108	ocelové konstrukce
	AB MAX lisovna Kovářov s.r.o.	1996	60	2,032	výroba plastových komponentů
Střítež nad Ludinou	Malář group zemní práce s.r.o.	2006	22	1,161 6	zemní práce
	Hranicko a.s.	1998	28	2,541	zemědělství

zdroj: HBI.cz

Nejvíce pracovních příležitostí je pravděpodobně v Běloutíně. Největší firmou, která v Běloutíně sídlí je Tigema, spol. s.r.o. Zabývá se výrobou odsávacích zařízení a zaměstnává 130 lidí. Toto číslo ovšem pravděpodobně ještě naroste, jelikož v plánech firmy je další rozšiřování. Druhou nejvýznamnější firmou v obci je BBA Hranice, s.r.o., která se zabývá výrobou čerpadel a je pokračující firmou bývalé firmy Sigma pumpy Hranice. Zaměstnávají 85 lidí převážně z Běloutína. V areálu Statků Běloutín se dnes nachází nově příchozí firmy jako je Bikes plast nebo ZAPE – komaxit, s.r.o. a několik dalších menších firem. Dále se zde nachází i

spousta drobných podnikatelů, kteří podnikají převážně v autodopravě nebo stolařství a výrobě nábytku.

Nejmenší pracovní příležitosti jsou pak v obcích Jindřichov a Partutovice. V Jindřichově dnes funguje pouze LUHA zemědělská a.s., která spravuje tamní zemědělské družstvo a zaměstnává 38 lidí. Dále se zde nachází opět několik drobných podnikatelů. V Partutovicích v dnešní době funguje Pekařství FOJTÍK, s.r.o. a také někteří drobní podnikatelé.

5.3. Vyjížďka za prací

Tab. 14: Nejvýznamnější směry vyjížďky za prací z jednotlivých obcí mikroregionu Rozvodí

Obec	cílová obec vyjížďky	Počet osob vyjíždějících do zaměstnání celkem	Obec	cílová obec vyjížďky	Počet osob vyjíždějících do zaměstnání celkem
Běloutín	Hranice	162	Jindřichov	Hranice	57
	Odry	25		Střítež nad Ludinou	3
	Ostrava	16		Běloutín	2
	Přerov	10		Praha	2
	Olomouc	9		Olomouc	1
Obec	cílová obec vyjížďky	Počet osob vyjíždějících do zaměstnání celkem	Obec	cílová obec vyjížďky	Počet osob vyjíždějících do zaměstnání celkem
Olšovec	Hranice	46	Partutovice	Hranice	53
	Olomouc	6		Olšovec	4
	Střítež nad Ludinou	5		Běloutín	2
	Ostrava	4		Hustopeče nad Bečvou	2
	Přerov	3		Milotice nad Bečvou	2
Obec	cílová obec vyjížďky	Počet osob vyjíždějících do zaměstnání celkem	Obec	cílová obec vyjížďky	Počet osob vyjíždějících do zaměstnání celkem
Polom	Hranice	17	Potštát	Hranice	74
	Přerov	4		Olomouc	8
	Nový Jičín	3		Libavá	7
	Odry	3		Olšovec	5
	Běloutín	3		Přerov	5
Obec	cílová obec vyjížďky	Počet osob vyjíždějících do zaměstnání celkem			
Střítež nad Ludinou	Hranice	91			
	Potštát	5			
	Olšovec	5			
	Přerov	5			
	Ostrava	4			

zdroj: SLDB - dojížďka do zaměstnání a škol

Nejvýznamnější směr vyjížděky je město Hranice, což potvrzuje mé šetření dopravní dostupnosti obcí, že jsou nejvíce vázány zrovna na tuto obec. Druhou nejvýznamnější lokalitou jsou Odry, i když tam cestují za prací lidé převážně z Bělotína. Dále pak Přerov, Ostrava a Olomouc. Významné je i cestování za prací v rámci mikroregionu, což nám dokládá tabulka číslo 15.

Tab. 15: Vyjížděka za prací mezi obcemi mikroregionu Rozvodí

cíl vyjížděky	Celkem	počet vyjíždějících z jednotlivých obcí						
		Bělotín	Jindřichov	Olšovec	Partutovice	Polom	Potštát	Střítež n. L.
Bělotín	10	-	2	0	2	3	0	3
Jindřichov	1	1	-	0	0	0	0	0
Olšovec	15	0	1	-	4	0	5	5
Partutovice	5	0	1	2	-	0	0	2
Polom	7	3	0	0	1	-	0	3
Potštát	6	0	0	1	0	0	-	5
Střítež n. L.	12	2	3	5	0	0	2	-

zdroj: SLDB - dojížděka do zaměstnání a škol

Je zde vidět, že nejvíce lidí v rámci obcí mikroregionu cestuje za prací do Olšovce, což může být dáno tím, že se zde nachází Olšovecké strojířny. Dále pak do Stříteže a Bělotína. Nejméně pak cestuje lidí do Jindřichova. Způsobeno je to pravděpodobně tím, že zde je velmi málo pracovních příležitostí a dá se říct, že je Jindřichov nejhůře dostupný.

5.4. Dopravní dostupnost obcí

Dopravní dostupnost v obcích jsem studoval ve vztahu k městu Hranice. Je to město nejbližší obcím mikroregionu a z těchto obcí zde cestuje nejvíce lidí i za prací.

Tab. 16: Počet přímých spojů mezi obcemi mikroregionu a městem Hranice

obec	počet spojů	
	autobus	vlak
Bělotín	20	11
Jindřichov	9	0
Olšovec	20	0
Partutovice	11	0
Polom	2	11
Potštát	17	0
Střítež nad Ludinou	10	0

zdroje: Jízdní řády

Vlakové spoje jsou pouze z obcí Bělotín a Polom. Jsou to jediné dvě obce ležící na železniční trati. V minulosti se sice plánovala zavést železnice i na Potštát a měla vést přes Olšovec, ale od této stavby bylo upuštěno a to hned z několika důvodů. Hlavním důvodem

byla finanční náročnost výstavby, dále pak technologická náročnost, jelikož by na velmi malou vzdálenost muselo být překonáno velké převýšení a také se ukázalo, že potštátsko je již tak moc izolovaným regionem, že by bylo zbytečné tuto trať budovat.

Významnější způsob dopravy je pro obce autobusová doprava. Jak můžeme vidět tak největší počet spojů je z Bělotína a z Olšovce. U Bělotína je to způsobeno i tím, že přes něj projíždí několik dálkových linek autobusů. Olšovec má tyto vysoká čísla díky tomu, že se zde setkávají spoje, které jedou z Partutovic a spoje z Podštátu. Nejméně přímých autobusových linek jezdí z Polomi. Je to dáno hned několika faktory. Polomí sice prochází hlavní silnice Hranice – Nový Jičín, ovšem obec jako taková leží pod úrovní této silnice a pro autobusy by to znamenalo sjet z hlavní trasy a tím by se zpomalil provoz těchto autobusů. Dále je to dáno tím, že Polom má pouhých 267 obyvatel a těch co využívá autobusovou dopravu je velmi málo. Ve větší míře je zde využívána doprava vlaková. Autobusová doprava je řešena trochu komplikovaněji, a to tím, že autobusy, které jedou z Polomi, tak končí v Bělotíně, kde si lidé musí přesehnout na autobusy, které jedou do Hranic.

Pro mě docela překvapivým zjištěním byl velmi nízký počet spojů Hranice – Střítež nad Ludinou, i když jak jsem se nad tím zamyslel, tak přes Střítež jezdí přímé spoje Jindřichov – Hranice, kterých je 9 a k tomu jeden, který jede přes Olšovec (jedná se o autobus, který vozí děti do školy a ze školy). Střítež jako taková neleží na žádném hlavním tahu a pro autobusy, které jedou trasy Potštát – Hranice nebo Partutovice – Hranice by to byla zajížďka, což je teda podle mě hlavním důvodem, že počet spojů je tak nízký.

Obr. 5: Silniční a železniční síť okresu Písek

6. Občanská vybavenost obcí

6.1. Zdravotnické a sociální služby

Co se týče zajištění lékařské péče, tak ta je alespoň částečně zajištěna ve všech obcích vyjma Polomi, ta totiž spadá pod Bělotín a Partutovic, které spadají pod Střítež nad Ludinou. V Bělotíně najdeme praktického dětského lékaře i lékaře pro dospělé. Dále se zde nachází i zubní lékař. V Jindřichově je pouze dětský praktický lékař, v Olšovci lékař pro dospělé. V Potštátu a ve Stříteži nad Ludinou pak schází zubař.

Sociální zázemí jako takové je v obcích mikroregionu velmi složité a nákladné na zřízení. Proto se zde až na Bělotín, který má momentálně vybudovány dva domovy pro seniory žádné sociální zázemí nenachází. Funguje to zde formou spolupráce s hranickou Charitou. Obce Charitě zaplatí určitý roční poplatek a její zaměstnanci po té dojíždí do jednotlivých obcí a starají se o lidi, kteří potřebují tuto péči.

6.2. Kultura a školství

Co se kulturní vybavenosti týče, tak jsou obce vybaveny docela dobře vzhledem k poměrům, které v obci jsou a také vzhledem k tomu jak jsou obce velké.

Ve všech obcích se nachází veřejné knihovny. Největší počet veřejných knihoven je v obci Bělotín, kde se nachází čtyři knihovny, v každé části obce jedna. Na Potštátu jsou knihovny dvě a ve zbylých obcích v každé po jedné.

Další složkou, která se nachází ve všech obcích, jsou sakrální stavby (kostely nebo kaple). V Bělotíně a na Potštátu se nachází po 4 stavbách. Pro každou část obce jedna. V Olšovci se nachází dvě stavby a v ostatních obcích také po jedné stavbě. Hřbitovy se také nachází ve všech obcích kromě Olšovce. Na Potštátě je největší počet hřbitovů a to tři. V Bělotíně jsou potom hřbitovy 2 a v ostatních obcích po jednom.

Dále se ve všech obcích kromě Olšovce nachází tzv. ostatní kulturní zařízení (domy kde se nachází společenské sály pro pořádání akcí).

V obcích Bělotín a Potštát můžeme najít i smuteční síně.

Co se školství týče, tak je to již trochu různorodé. Úplné základní školy (1. – 9. třída) se nachází pouze v největších obcích a to v Bělotíně, Stříteži nad Ludinou a Potštátu. V některých menších obcích se nachází školy od 1. do 5. třídy. Jedná se o obce Jindřichov a Olšovec. Obce, kde není základní škola vůbec, jsou potom ty nejmenší a to je Polom a Partutovice. Polom spadá pod bělotínskou ZŠ a Partutovice pod střítežskou ZŠ.

Naproti tomu mateřské školy se nachází ve všech obcích, přičemž největší mateřská škola je momentálně v obci Bělotín.

V obci Potštát se dokonce nachází i základní umělecká škola. V ostatních obcích funguje pouze výuka hranické základní umělecké školy.

6.3. Sportovní zázemí

Co se sportovního zázemí týče, tak to je ve všech obcích aspoň v malém měřítku zajištěno. Ve všech obcích se nachází hřiště, které je spravováno nějakým správcem, ať už je to TJ dané obce nebo hasiči či obec. V některých obcích se nachází i tělocvičny. Jsou sice situovány v základních školách, ale je umožněno je využívat i veřejnosti. Jedná se o obce Běloutín, Střítež a Potštát. V Běloutíně teď nově vzniklo i obecní fitcentrum, které je také zpřístupněno veřejnosti, ale využívají ho hlavně zdejší fotbalové týmy.

6.4. Bytová výstavba v obcích mikroregionu Rozvodí v letech 1997 – 2013

Tab. 17: Bytová výstavba v obcích mikroregionu Rozvodí v letech 1997 - 2013

Obec	BRD	BBD	BOST	BTOT
Běloutín	40	18	0	58
Jindřichov	11	0	1	12
Olšovec	14	0	0	14
Partutovice	13	0	0	13
Polom	1	0	0	1
Potštát	20	1	9	30
Střítež nad Ludinou	22	0	1	23
mikroregion	121	19	11	151

zdroj: Bytová výstavba v obcích ČR v období 1997 - 2013

BRD – byty v rodinných domech

BBD – byty v bytových domech

BOST – ostatní bytová výstavba

BTOT – celková bytová výstavba

Z tabulky lze vyčíst, že nejvíce se rozvíjí obec Běloutín. Počet bytů dokončených v této obci činí 58 což je téměř dvojnásobek toho, co v Potštátu, kde je druhá nejvyšší výstavba bytů. Naopak nejméně rozvíjející se obcí podle bytové výstavby je obec Polom, kde byl dokončen jeden pouhý byt. Je to dáno odchodem mladé generace, špatnou dopravní dostupností a vzdáleností od správního centra a také slabou vybaveností obce. V obcích Jindřichov, Olšovec a Partutovice jde rozvoj bytové výstavby přibližně stejným tempem. Je zde vidět, že nová bytová výstavba je soustředěna na výstavbu v rodinných domech, což pravděpodobně znamená rekonstrukci starých domů v obcích a navýšení tak ubytovacích kapacit.

7. VYHODNOCENÍ STARÉ ROZVOJOVÉ STRATEGIE

Stará rozvojová strategie mikroregionu Rozvodí byla zpracována paní Mgr. Barborou Jurkovou dne 13. 12. 2005. Byla zhotovena pro období 2006 – 2013 a schválena valnou hromadou mikroregionu dne 10. 1. 2006.

Tento dokument má sloužit pro:

- Projektové řízení a zpracování realizačních plánů, akčních plánů, programů, projektů a dalších strategických dokumentů mikroregionu, resp. jednotlivých obcí
- Poskytnutí informací veřejné správě i široké veřejnosti
- Jako podkladový materiál pro koncepci rozvoje venkovského prostoru
- K orientaci v záměrech mikroregionu
- K rozvíjení vztahů a komunikace mezi partnery

Součástí práce je situační analýza a charakteristika Olomouckého kraje, charakteristika mikroregionu a jednotlivých obcí, SWOT analýza mikroregionu Rozvodí, která se zabývá technickou a dopravní infrastrukturou, životním prostředím a přírodními poměry, hospodářstvím, občanskou a turistickou vybaveností. Dále pak výsledky dotazníkového šetření, které se zabývalo vybaveností obcí, priority rozvoje mikroregionu a finanční rámec pro projektové záměry obcí mikroregionu.

7.1. Zpracování dokumentu

Dokument jako celek mi připadá docela zdařilý, ale má dle mého názoru několik zbytečných pasáží a nedostatků.

V první řadě mi připadá celkem zbytečné věnovat tolik pozornosti Olomouckému kraji a jeho charakteristice. Myslím si, že by to mělo být soustředěno spíše na mikroregionu jako takový.

Charakteristika mikroregionu mi přišla celkem zdařilá, jen co se týče geomorfologického členění, tak v dokumentu je celá oblast zařazena do Oderských vrchů, při tom obce Bělotín, Olšovec, Polom a Střítež nad Ludinou se nachází sice v podhůří Oderských vrchů, ale jedná se o oblast Moravské brány.

Co mi v dokumentu schází, je socio-ekonomická charakteristika obcí mikroregionu. Dle mého by to měla být stěžejní část celého dokumentu, která by měla podkládat důvody jednotlivých rozvojových záměrů.

Plusem této zprávy je ovšem na tehdejší dobu dobře zpracovaná SWOT analýza. Z vlastní zkušenosti mohu potvrdit, že s naprostou většinou bodů uvedených v jednotlivých dílech analýzy mohu plně souhlasit.

Velice mě ovšem zarazilo, že v dotazníkových šetřeních ani ve finančních rámcích obcí není zmíněna největší obec Běloutín. Dle slov starosty obce zde dotazníkové šetření nikdy nebylo provedeno a finanční rámec obce nebyl dodán.

Celkově však práci hodnotím až na nedostatek socio-ekonomického výzkumu jako velmi zdařilou a funkční.

Dle předsedy je zpracování dokumentu pro účely využití zcela dostačující. Slouží pouze jako podkladová práce pro jiná díla.

7.2. Využití a funkčnost dokumentu

Dokument byl zpracován hlavně kvůli lepším možnostem získání dotací. Jako jednotlivé obce není možné na některé druhy dotací dosáhnout, proto byl založen mikroregionu Rozvodí, který na dotace může dosáhnout.

Bohužel, vzhledem k tomu, že získání dotací je rok od roku těžší a dotační programy se stále mění tak se tento rozvojový dokument, jakožto souhrn finančních záměrů a priorit rozvoje mikroregionu postupně stává nepoužitelným. Nelze dani díky němu dosáhnout na všechny dotace, které v mikroregionu chtěli.

7.3. Hodnocení činnosti mikroregionu a možný budoucí směr rozvoje

Činnost mikroregionu byla postupem let utlumena a to hlavně v důsledku rozvoje mikroregionu Hranicko. Tento mikroregion je mnohem větší, jeho součástí je asi 25 obcí a má odborný management.

Mikroregion Rozvodí funguje momentálně více méně pouze oficiálně a hlavně z důvodu vlastnění společného majetku a dodržení některých plnění. Navíc není potřeba jej rušit a jak bylo již výše zmíněno, tak je zde teoretický plán oživení činnosti směrem k rozvoji školství a funkčnosti obcí.

Co se týče společných kulturních akcí, tak v dřívější době se pořádaly společná setkání a sportovní klání obcí mikroregionu. Dnes již bohužel s postupem doby tyto zájmy obyvatel opadly a nelze je k těmto činnostem nutit a přemlouvat.

V dnešní době se už nedá příliš dobře získat dotace na revitalizaci a rozvoje obce. Proto by mohl být budoucí záměr směřován spíše na školství v obcích a případnou funkčnost obcí jako takových.

ZÁVĚR

Z analýzy vývoje počtu obyvatel bydlících v mikroregionu vyplynulo, že studované území v období let 1869 – 1930 patřilo mezi naše stabilní populační oblasti. Počet obyvatel nerostl, ale ani neklesal a pohyboval se dlouhodobě těsně pod hranicí devíti tisíc obyvatel. Poté byl populační vývoj negativně ovlivněn nejen válečnými událostmi, ale především poválečným odsunem německy mluvícího obyvatelstva. V období let 1930 – 1950 poklesl počet obyvatel zhruba o 2,5 tis. (o 27,3%). V padesátých letech počet obyvatel mikroregionu vzrostl o 300 osob, ale v období 1961 – 1991 začalo docházet k rapidnímu úbytku obyvatelstva, takže studovanou oblast šlo zařadit mezi depopulační oblasti ČR v období socialismu. Teprve po roce 1989 dochází v mikroregionu opět k růstu počtu obyvatel, ale tento růst není nijak výrazný. Při posledním sčítání byl obvyklý pobyt v mikroregionu méně než 5,5 tis. obyvatel. V období 1991 – 2013 vykazoval mikroregionu Rozvodí kladnou přirozenou měnu a také kladné migrační saldo. Mikroregion za 23 sledovaných let získal přirozenou měnou 102 osob, stěhováním méně, a to 19 osob. Hrubá míra porodnosti za sledované období činila 10,8 ‰, což bylo více než v celé ČR (10,1 ‰). Vysokou porodností se vyznačovalo studované území zejména v první polovině 90.ých let, kdy hrubá míra dosahovala téměř 14 ‰. Na druhé straně od poloviny prvního desetiletí tohoto století porodnost mikroregionu je nižší než v celé ČR. Zaostávání v porodnosti za celorepublikovým průměrem narůstá. V letech 2011 – 2013 hrubá míra porodnosti dosahovala pouze 9,2 ‰ (v ČR 10,3 ‰). Mikroregion vykázal také lepší úmrtnostní poměry vůči ČR. Za celé sledované období hrubá míra úmrtnosti činila 10,1 ‰ (v ČR 10,7 ‰). Nejnižší úmrtnost byla v mikroregionu zaznamenána v letech 2006 až 2010, a to 8,8 ‰. V posledním analyzovaném tříletém období však úmrtnost překročila hranici 10 ‰ a byla dokonce vyšší než v ČR. Nicméně mikroregion vykázal za sledovaných 23 let kladný přirozený přírůstek (0,7 ‰), zatímco republika přirozenou měnou obyvatelstva ztrácela (-0,6 ‰). Migrační přírůstek vzhledem k většině regionů ČR byl však minimální a byl soustředěn zejména do období let 2006 – 2010, kdy kladné migrační saldo mikroregionu Rozvodí činilo 207 osob.

V námi sledovaném desetiletí 2001 – 2011 dochází v mikroregionu k postupnému stárnutí populace. Ovšem oproti republikovému průměru je v mikroregionu ještě stále vyšší podíl mladé generace. V roce 2001 byl index stáří mikroregionu 57,9 %, což je zřetelně nižší než hodnota pro ČR (85,4%). Do roku 2011 došlo k nárůstu o 34,3 procentního bodu, ale stále převládá větší podíl generace 0 – 14 let. Zato v České republice již došlo k nárůstu postproduktivní generace na tolik, že republikový průměr činí 110,5 % této generace v poměru s generací 0 – 14 let.

Vzdělanostní struktura obyvatelstva mikroregionu Rozvodí v letech 2001 – 2011 zaznamenává nárůst obyvatel nad 15 let věku s úplným středním vzděláním a vysokoškolským vzděláním. Během desetiletí narostl podíl takto vzdělaných lidí v oblasti o 7,7 procentního bodu (z 25% na 32,7%). Ve srovnání s republikovým průměrem, kdy došlo k nárůstu z 37,7% na 46,11% (o 8,4%) však region stále více zaostává.

Z hlediska hospodářství se mikroregion Rozvodí vždy řadil mezi silně zemědělské regiony. Jedná se o dobře úrodnou oblast s velkou výměrou zemědělské půdy. Před rokem 1989 tuto půdu spravovalo hned několik velkých jednotných zemědělských družstev. V obci Střítež nad Ludinou fungovalo JZD Střítež nad Ludinou, ve své době se jednalo o největší JZD v oblasti. Jeho výměra činila 2129 ha a zaměstnávalo 442 zaměstnanců. Pod toto JZD spadala i obec Olšovec. Další družstva byly JZD Luha Jindřichov a JZD Partutovice. Statky obcí Běloučín

a Polom spadaly pod Vojenské lesy. Po roce 1989 došlo k transformaci zemědělství a posupnému přechodu na obecní zemědělská družstva, která se znatelně zmenšovala a přebytky půdy rozprodávala samostatně stojícím soukromým zemědělcům. V devadesátých letech pak došlo i k rozvoji průmyslu v oblasti. Je to dáno zlepšující se dopravní infrastrukturou a hlavně rozvojem soukromého sektoru.

V mikroregionu Rozvodí se nenachází žádné významnější středisko, jehož úroveň občanské vybavenosti by výrazně vyčnívala nad ostatní obce. Vybavenost obcí lze hodnotit jako typickou pro venkovské obce v naší republice. Sídlo mikroregionu je ve Stříteži nad Ludinou, ale není zde vedena žádná hierarchie mezi obcemi. Obce se ani dále nemohou nějak extrémně rozvíjet, jelikož jim chybí příliv nových obyvatel. Nejhůře postižené jsou obce Jindřichov, Partutovice a Potštát, v jejichž blízkosti se nachází vojenský prostor Libava. Díky tomuto faktu je i uzavřen hlavní hřeben Oderských vrchů a kraj tím výrazně ztrácí na turistické atraktivnosti.

SUMMARY

The micro-region was established in 2001 as an association of villages to protect and promote the common interests of each member. Geographically this micro-region is located on the border of Bohemian Massif and Western Carpathians. This region has seven members – Běloutín, Jindřichov, Olšovec, Partutovice, Polom, Potštát and Střítež nad Ludinou. There is undergoing the major European watershed between Baltic and Black sea in this area. It is mainly the agricultural area but nowadays there are projects to improve the attraction of this region such as new paths for cyclists, runners and tourists.

The aim of my thesis was to create geographic characteristics of The Watershed micro-region so that it could be used as a basis for a new development strategy and other documents. For my thesis I processed the natural conditions of the region, an analysis of long-term population development. I also processed basic demographic data, evaluation of changes in the population structure by sex, age and highest completed education, analysis of structural changes in the economy, brief characteristics of civil amenities and assessment of micro-region development for the period 2006 – 2013.

ZDROJE

JURKOVÁ, Barbora. ROZVOJOVÁ STRATEGIE MIKROREGIONU ROZVODÍ. Střítež nad Ludinou, 2005.

Školní atlas České republiky. 1. vyd. Praha: Kartografie Praha, 2001, 32 s. ISBN 80-701-1657-9.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Historický Lexikon obcí České republiky 1869 - 2005 [online]. 2007, 12. 3. 2007 [cit. 2013-10-24]. Dostupné z: www.czso.cz

Sčítání lidu, domů a bytů 2011. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD [online]. 2012 [cit. 2013-10-24]. Dostupné z: <http://www.scitani.cz/>

Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001 - základní informace o obcích. Praha: Český statistický úřad, 2003, 433 s. Obyvatelstvo. ISBN 80-250-0030-3.

Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001. Praha: Český statistický úřad, 2003, 433 s. Obyvatelstvo. ISBN 80-250-0030-3.

HISTORICKÝ LEXIKON OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY 1869–2005: 2. díl [online]. Praha: Český statistický úřad, 2006 [cit. 2015-05-03]. ISBN 80-250-1311-1. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/katalog-produktu>

Databáze demografických údajů za obce ČR. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD [online]. Praha: Český statistický úřad, 2015 [cit. 2015-05-03]. Dostupné z: https://www.czso.cz/staticke/cz/obce_d/index.htm

Jízdní řády. IDOS: Jízdní řády [online]. Ministerstvo dopravy, 2015 [cit. 2015-05-03]. Dostupné z: <http://jizdnirady.idnes.cz/>

Městská a obecná statistika. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD [online]. Praha: Český statistický úřad, 2013 [cit. 2015-05-03]. Dostupné z: <http://vdb.czso.cz/mos/>

HBI: Online databáze firem. HBI [online]. 2015 [cit. 2015-05-03]. Dostupné z: <http://www.hbi.cz/>

Bytová výstavba v obcích ČR v období 1997 – 2013, databáze ČSÚ, Praha 2014

Sčítání lidu, domů a bytů k 26. 3. 2011 – dojíždka do zaměstnání a škol. Okres Přerov. ČSÚ, Praha 2013

O obci Běloutín. *BĚLOTÍN* [online]. 1998, 2015 [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: <http://www.belotin.cz/>

Informace o obci a okolí. Oficiální stránky obce Jindřichov [online]. 2015, 2015 [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: <http://www.obec-jindrichov.cz/informace-o-obci-a-okoli/>

Historie. Obec Olšovec [online]. 2015, 2015 [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: <http://www.obecolsovec.cz/index.php?nid=2584&lid=cs&oid=291847>

O obci. Obec Partutovice [online]. 2012, 2015 [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: <http://www.partutovice.cz/obec/>

Historie. Obec Polom [online]. 2015 [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: <http://www.obecpolom.cz/index.php?nid=9783&lid=cs&oid=2072178>

Historie a současnost. Město Potštát [online]. 2015 [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: <http://www.potstat.cz/index.php?nid=1017&lid=cs&oid=83866>

Z historie obce. Střítež nad Ludinou [online]. 2015 [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: <http://www.striteznl.cz/index.php?nid=6075&lid=cs&oid=917172>

PŘÍLOHY

Seznam příloh

- Příloha 1: Dlouhodobý vývoj obyvatelstva mikroregionu Rozvodí v letech 1869 - 2011 (bazické indexy) - část 1 a 2
- Příloha 2: Dlouhodobý vývoj obyvatelstva mikroregionu Rozvodí v letech 1869 - 2011 (řetězové indexy) - část 1 a 2
- Příloha 3: Vývoj obyvatelstva v letech 1991 - 1995
- Příloha 4: Vývoj obyvatelstva v letech 1996 - 2000
- Příloha 5: Vývoj obyvatelstva v letech 2001 - 2005
- Příloha 6: Vývoj obyvatelstva v letech 2006 - 2010
- Příloha 7: Vývoj obyvatelstva v letech 2011 - 2013
- Příloha 8: Věková struktura obyvatel v obcích mikroregionu rozvodí za rok 2001 a 2011 podle pohlaví
- Příloha 9: Vzdělanostní struktura obyvatelstva v mikroregionu Rozvodí v letech 2001 a 2011
- Příloha 10: Bytová výstavba v obcích mikroregionu Rozvodí v letech 1997 - 2013 (část 1.)
- Příloha 11: Bytová výstavba v obcích mikroregionu Rozvodí v letech 1997 - 2013 (část 2.)
- Příloha 12: Bytová výstavba v obcích mikroregionu Rozvodí v letech 1997 - 2013 (část 3.)

PŘÍLOHY

Příloha 1

PTab. 1: Dlouhodobý vývoj obyvatelstva mikroregionu Rozvodí v letech 1869 - 2011 (bazické indexy) - část 1

obce	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930
Bělotín	100	98,7	96,6	99,1	109,5	105,1	112,3
Jindřichov	100	102,8	104,6	99,8	100,0	103,2	99,2
Olšovec	100	105,0	117,7	100,0	111,4	102,2	110,6
Partutovice	100	92,9	104,9	101,4	101,2	102,2	98,2
Polom	100	113,0	104,5	110,1	112,5	118,9	124,3
Potštát	100	98,2	97,3	96,1	86,0	80,8	80,3
Střítež nad Ludinou	100	92,8	96,9	93,7	96,8	103,7	101,5
mikroregion	100	99,2	99,7	98,3	97,9	95,6	97,2
ČR	100	107,9	113,8	123,0	132,3	131,4	140,1

zdroj: Historický lexikon; Sčítání lidu, domů a bytů 2011

PTab. 2: Dlouhodobý vývoj obyvatelstva mikroregionu Rozvodí v letech 1869 - 2011 (bazické indexy) - část 2

obce	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011
Bělotín	92,8	92,4	84,9	82,6	70,7	75,6	81,2
Jindřichov	83,5	81,5	77,7	80,5	78,8	74,2	75,5
Olšovec	82,3	98,3	87,7	86,8	83,4	84,3	88,4
Partutovice	82,4	91,1	85,0	91,7	96,6	98,6	100,6
Polom	95,8	88,7	74,7	56,7	53,0	50,1	46,3
Potštát	38,6	44,9	45,2	42,5	36,0	34,5	32,1
Střítež nad Ludinou	108,1	110,3	110,2	102,6	94,8	98,1	94,7
mikroregion	70,6	74,1	70,3	67,2	60,6	61,2	61,5
ČR	116,8	125,7	128,8	135,1	135,2	134,3	138,2

zdroj: Historický lexikon; Sčítání lidu, domů a bytů 2011

Příloha 2

PTab. 3: Dlouhodobý vývoj obyvatelstva mikroregionu Rozvodí v letech 1869 - 2011
(řetězové indexy) - část 1

obce	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930
Bělotín	100	98,7	97,9	102,6	110,5	96,0	106,8
Jindřichov	100	102,8	101,7	95,5	100,2	103,2	96,2
Olšovec	100	105,0	112,1	84,9	111,4	91,8	108,2
Partutovice	100	92,9	112,9	96,7	99,8	101,0	96,0
Polom	100	113,0	92,5	105,3	102,2	105,7	104,5
Potštát	100	98,2	99,1	98,7	89,5	94,0	99,3
Střítež nad Ludinou	100	92,8	104,4	96,8	103,2	107,2	97,9
mikroregion	100	99,2	100,5	98,6	99,6	97,6	101,7
ČR	100	107,9	105,4	108,2	107,5	99,3	106,6

zdroj: Historický lexikon; Sčítání lidu, domů a bytů 2011

PTab. 4: Dlouhodobý vývoj obyvatelstva mikroregionu Rozvodí v letech 1869 - 2011
(řetězové indexy) - část 2

Obce	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011
Bělotín	82,6	99,6	92,0	97,2	85,7	106,9	107,4
Jindřichov	84,2	97,5	95,3	103,7	97,8	94,2	101,7
Olšovec	74,4	119,5	89,2	98,9	96,1	101,1	104,9
Partutovice	83,9	110,6	93,3	107,9	105,3	102,1	102,1
Polom	77,1	92,6	84,2	75,9	93,6	94,4	92,4
Potštát	48,1	116,2	100,7	93,8	84,8	95,7	93,1
Střítež nad Ludinou	106,5	102,0	99,9	93,1	92,4	103,5	96,5
Mikroregionu	72,7	105,0	94,8	95,6	90,2	100,9	100,5
ČR	83,3	107,6	102,5	104,9	100,1	99,3	102,9

zdroj: Historický lexikon; Sčítání lidu, domů a bytů 2011

Příloha 3

PTab. 3: Vývoj obyvatelstva v letech 1991 - 1995

obec	počet obyvatel na začátku	počet obyvatel na konci	počet narozených	počet zemřelých	přirozený přírůstek	migrační saldo
Bělotín	1 559	1 594	123	87	36	-1
Jindřichov	499	480	21	22	-1	-18
Olšovec	448	429	27	29	-2	-17
Partutovice	492	481	31	18	13	-11
Polom	314	307	29	25	4	-2
Potštát	1 295	1 255	79	87	-8	-32
Střítež nad Ludinou	822	839	61	51	10	7
mikroregion	5 429	5 385	371	319	52	-74

zdroj: Demografická ročenka za obce ČR

Příloha 4

PTab. 4: Vývoj obyvatelstva po roce 1989: 1996 - 2000

obec	počet obyvatel na začátku	počet obyvatel na konci	počet narozených	počet zemřelých	přirozený přírůstek	migrační saldo
Bělotín	1 594	1 647	109	85	24	29
Jindřichov	480	470	26	28	-2	-8
Olšovec	429	457	22	23	-1	29
Partutovice	481	477	26	27	-1	-4
Polom	307	297	8	17	-9	-1
Potštát	1 255	1 221	60	55	5	-39
Střítež nad Ludinou	839	833	36	42	-6	0
mikroregion	5 385	5 402	287	277	10	6

zdroj: Demografická ročenka za obce ČR

Příloha 5

PTab. 5: Vývoj obyvatelstva po roce 1989: 2001 - 2005

obec	počet obyvatel na začátku	počet obyvatel na konci	počet narozených	počet zemřelých	přirozený přírůstek	migrační saldo
Bělotín	1 642	1 613	75	59	16	-45
Jindřichov	472	473	19	18	1	0
Olšovec	452	454	19	16	3	-1
Partutovice	486	485	19	23	-4	-1
Polom	291	272	26	15	11	-30
Potštát	1 245	1 200	67	77	-10	-35
Střítež nad Ludinou	844	843	32	40	-8	7
mikroregion	5 432	5 340	257	248	9	-105

zdroj: Demografická ročenka za obce ČR

Příloha 6

PTab. 6: Vývoj obyvatelstva po roce 1989: 2006 - 2010

obec	počet obyvatel na začátku	počet obyvatel na konci	počet narozených	počet zemřelých	přirozený přírůstek	migrační saldo
Bělotín	1 613	1 779	114	83	31	135
Jindřichov	473	480	24	21	3	4
Olšovec	454	487	21	14	7	26
Partutovice	485	520	29	19	10	35
Polom	272	298	30	13	17	9
Potštát	1 200	1 183	43	48	-5	-12
Střítež nad Ludinou	843	844	33	42	-9	10
mikroregion	5 340	5 591	294	240	54	207

zdroj: Demografická ročenka za obce ČR

Příloha 7

PTab. 7: Vývoj obyvatelstva po roce 1989: 2011 - 2013

obec	počet obyvatel na začátku	počet obyvatel na konci	počet narozených	počet zemřelých	přirozený přírůstek	migrační saldo
Bělotín	1 814	1 843	57	54	3	26
Jindřichov	494	479	14	11	3	-18
Olšovec	498	495	14	16	-2	-1
Partutovice	513	507	12	13	-1	-6
Polom	281	256	8	13	-5	-20
Potštát	1 197	1 191	28	41	-13	7
Střítež nad Ludinou	838	827	22	30	-8	-3
mikroregion	5 635	5 598	155	178	-23	-15

zdroj: Demografická ročenka za obce ČR

Příloha 8

PTab. 8: Věková struktura obyvatel v obcích mikroregionu rozvodí za rok 2001 a 2011 podle pohlaví

2001								
obec	muži				ženy			
	0 - 14	15 - 64	65 a více	průměrný věk	0 - 14	15 - 64	65 a více	průměrný věk
Bělotín	175	588	46	34,2	177	552	103	37,4
Jindřichov	33	164	23	38,3	39	175	35	38,3
Olšovec	42	155	21	35,6	37	167	30	36,9
Partutovice	48	187	24	34,8	41	160	26	37,1
Polom	28	102	12	35,2	24	101	22	37,9
Potštát	107	450	59	36,9	104	436	82	38,5
Střítež nad Ludinou	85	306	35	36,2	70	284	66	39,5
mikroregion	518	1952	220	35,9	492	1875	364	37,9
2011								
obec	muži				ženy			
	0 - 14	15 - 64	65 a více	průměrný věk	0 - 14	15 - 64	65 a více	průměrný věk
Bělotín	147	624	98	37	167	607	117	38,2
Jindřichov	38	161	37	40,6	34	156	50	44,3
Olšovec	41	170	28	38,4	32	165	37	40,7
Partutovice	35	183	34	39,4	42	169	31	39,5
Polom	26	89	15	36,2	26	93	17	38,5
Potštát	86	439	76	40,3	62	385	100	44,3
Střítež nad Ludinou	47	296	54	39,8	63	267	86	42,2
mikroregion	420	1962	342	38,8	426	1842	438	41,1

zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2001 a 2011

Příloha 9

PTab. 9: Vzdělanostní struktura obyvatelstva v mikroregionu Rozvodí v letech 2001 a 2011

obce	vzdělanostní struktura v roce 2001							vzdělanostní struktura v roce 2011						
	bez vzdělání	základní vč. neukončeného	Střední (bez maturity)	úplné střední	vyšší odborné a nástavbové studium	vysokoškolské	nezjištěno	bez vzdělání	základní vč. neukončeného	Střední (bez maturity)	úplné střední	vyšší odborné a nástavbové studium	vysokoškolské	nezjištěno
Bělotín	12	411	569	220	18	53	6	9	383	579	331	31	89	28
Jindřichov	0	109	163	92	12	17	4	0	100	148	108	10	32	7
Olšovec	1	96	162	82	11	19	2	1	77	161	103	12	35	12
Partutovice	1	107	177	91	9	12	0	3	91	156	113	9	33	14
Polom	6	90	104	26	5	4	2	1	58	102	38	0	7	9
Potštát	4	365	442	146	29	31	11	13	263	445	177	25	51	32
Střítež nad Ludinou	1	195	261	173	17	37	7	0	160	235	215	24	60	12
mikroregion	25	1373	1878	830	101	173	32	27	1 132	1 826	1 085	111	307	114

zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2001 a 2011

Příloha 10

PTab. 10: Bytová výstavba v obcích mikroregionu Rozvodí v letech 1997 - 2013 (část 1.)

Obec	1997				1998				1999				2000				2001				2002			
	BRD	BBD	BOST	BTOT	BRD	BBD	BOST	BTOT	BRD	BBD	BOST	BTOT	BRD	BBD	BOST	BTOT	BRD	BBD	BOST	BTOT	BRD	BBD	BOST	BTOT
Bělotín	1	0	0	1	0	0	0	0	3	2	0	5	1	0	0	1	11	0	0	11	4	0	0	4
Jindřichov	0	0	0	0	2	0	0	2	3	0	0	3	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Olšovec	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	2	0	0	2	1	0	0	1
Partutovice	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	2	0	0	2
Polom	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Potštát	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	4	0	7	11	0	0	1	1	2	0	0	2
Střítež nad Ludinou	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	3	0	0	3	1	0	0	1	2	0	1	3
mikroregion	2	1	0	3	4	0	0	4	9	2	0	11	11	0	7	18	14	0	1	15	11	0	1	12

zdroj: Bytová výstavba v obcích ČR v období 1997-2013

Příloha 11

PTab. 11: Bytová výstavba v obcích mikroregionu Rozvodí v letech 1997 - 2013 (část 2.)

obec	2003				2004				2005				2006				2007				2008			
	BRD	BBD	BOST	BTOT	BRD	BBD	BOST	BTOT	BRD	BBD	BOST	BTOT	BRD	BBD	BOST	BTOT	BRD	BBD	BOST	BTOT	BRD	BBD	BOST	BTOT
Bělotín	0	0	0	0	1	1	0	2	3	0	0	3	1	0	0	1	2	0	0	2	2	0	0	2
Jindřichov	1	0	0	1	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Olšovec	3	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1	
Partutovice	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1
Polom	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Potštát	1	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1
Střítež nad Ludinou	0	0	0	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2	2	0	0	2	
mikroregion	5	0	0	5	7	1	0	8	4	0	0	4	2	0	1	3	7	0	0	7	7	0	0	7

zdroj: Bytová výstavba v obcích ČR v období 1997 - 2013

Příloha 12

PTab. 12: Bytová výstavba v obcích mikroregionu Rozvodí v letech 1997 - 2013 (část 3.)

obec	2009				2010				2011				2012				2013			
	BRD	BBD	BOST	BTOT	BRD	BBD	BOST	BTOT	BRD	BBD	BOST	BTOT	BRD	BBD	BOST	BTOT	BRD	BBD	BOST	BTOT
Bělotín	4	15	0	19	4	0	0	4	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1
Jindřichov	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0
Olšovec	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1
Partutovice	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2	1	0	0	1
Polom	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Potštát	2	0	0	2	0	0	0	0	2	0	1	3	1	0	0	1	3	0	0	3
Střítež nad Ludinou	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1	2	0	0	2	3	0	0	3
mikroregion	10	15	0	25	6	0	0	6	4	0	1	5	8	0	0	8	10	0	0	10

zdroj: Bytová výstavba v obcích ČR v období 1997 - 2013